

NASLOV—ADRESA
"Glasilo K. S. K. Jednote"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO
Telephone: HENDERSON 34

ŠE ŠTIRI MESECE
traja sedanja naša
podpredsedniška kampanja
Krajevna društva, pod-
vizajte se, da dosežete
določeno kvoto!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN NEODRABA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pornica organizacija v
Ameriki

Posluje že 42. leto

GESLO K. S. K. J. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1913

NO. 40 — ŠTEV. 10

CLEVELAND, O., 1. OKTOBRA (OCTOBER), 1935

LETO (VOLUME) XXI.

PAVLAKOVIČEVO OKROŽJE NA PRVEM MESTU

60-LETNICA PREDSEDNIKA K. S. K. JEDNOTE

NEKOLIKO PODATKOV IZ NJEGOVEGA ŽIVLJENJA

Naš današnji slavljenec, gl. Jednotin predsednik brat Frank Opeka je bil rojen dne 1. oktobra 1. 1875 na Vrhniki. Njegov oče Mihael in mati Franciška, rojena Brenčič sta že oba umrla. Pri hiši se je reklo "Pri Sarovcu."

Sobrat Opeka ima v stari domovini tri brate in dve sestre; Mihael je stolni kanonik v Ljubljani, Ivan je župnik v Smartnem pri Tuhinji, Andrej je pa prevzel gospodarstvo na Vrhniki, sestra Franciška, vdova, je za hišno oskrbnico pri svojem bratu Ivanu, Ivanka je pa poročena z nadučiteljem na Dobrovi pri Ljubljani.

Sobrat Opeka je služil dve leti kot korporal pri 17. pešpolku v Celovcu. V Ameriko je prišel 1. 1898 in sicer v Waukegan, Ill. Delal je najprvo v tamkajšnji žičarni; 1. 1920 je čndi otvoril prvo slovensko grocerijsko trgovino, zatem gostilno z dvorano, nato je pa vodil nekaj let trgovino z oblekami.

Poročil se je 20. januarja 1. 1901 z gđ. Jero Stržičar, doma iz Pađeža nad Borovnico in sicer v prvotni cerkvi sv. Stefana v Chicagu (kovačnici); v sv. zakon ju je zvezal tedanji župnik, oziroma ustanovnik farske cerkve sv. Stefana Rev. John Plevnik, naš Jednotin duhovni vodja.

Iz tega zakona se je narodilo 9 otrok, 8 je še živih, 5 sinov in 3 hčere. Sin Frank je mestni advokat v North Chicagu, Mihael je mestni tajnik, Ivan pa bančni uradnik, hčeri sta že poročeni.

Naš slavljenec je bil soustanovnik društva sv. Jožefa št. 53 KSKJ. v Waukeganu in prvi zapisnikar. Leta 1902 se je prvič udeležil naše konvencije v Clevelandu kot delegat svojega društva, kjer je bil za dobo dveh let izvoljen v pravni odbor. Leta 1908 je bil izvoljen na konvenciji v Pittsburghu v nadzorni odbor; leta 1919 je bil imenovan po tedanjem predsedniku Jos. Sitarju za podpredsednika KSKJ. Leta 1920 je bil izvoljen za predsednika nadzornega odbora v katerem uradu je ostal 10 let, zadnja dva termina pa vrši uradno mesto glavnega predsednika. Še enkratne iskrene čestitke.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

KAMPANJSKO POROČILO

Šesti mesec naše kampanje (avgust) je bil še precej uspešen, v kateri se je skupno število članstva povečalo za 125 novih članov, 79 članov odraslega in 46 članov mladinskega oddelka, zavarovalnine pa za \$76.050,00.

Po krajinskih okrožjih smo imeli v avgustu sledeče rezultate:

I. (ermovo) novih članov obeh oddelkov 25, nove zavarovalnine za \$17.050,00.

II. (avlakovičevo) novih članov 38, zavarovalnine \$23.550,00.

III. (leksanovo) novih članov 35, zavarovalnine \$19.150,00.

IV. (maničevo) novih članov 27, zavarovalnine \$16.300,00.

Kar se tiče največjega števila novega članstva in zavarovalnine v mesecu avgustu je II. ali Pavlakovičevo okrožje na prvem mestu, na drugem mestu je Leksanovo okrožje, na tretjem Nemanjevo, na četrtem mestu Germovo.

Od meseca na do konca avgusta se je v tej kampanji pridobilo 1021 novih članov (564 odraslih in 457 otrok), skupne nove zavarovalnine v znesku \$601.650,00. Vsekako lep uspeh.

Ker obhaja naš Jednotin predsednik brat Fr. Opeka baš 1. oktobra svojo 60-letnico, kojemu v počast in v kateri namen se vrši sedanja naša kampanja, naj bi bil torej ta mesec med vsemi drugimi najbolj uspešen. Društva, ki se niso dosedaj še nič zganila, naj skušajo v tem mesecu kaj novih članov pridobiti, društva, katerim manj samo par članov za dosego kvote, naj se izvolijo v ta namen malo potruditi; tako bi bilo tudi lepo za društva, ki so že dosegla svojo kvoto, naj v tem pomembnem mesecu še nekaj članov pridobijo v počast in za god našemu Jednotinemu predsedniku. V tem oziru želim vsem kar največ uspeha.

Josip Zalar, gl. tajnik.

Trije škofje v Jugoslovanskem kulturnem vrtu. — Škof Baraga, na desni; ljubljanski nadškof Dr. Rožman, na levi; clevelandski škof dr. McFadden.

ISKREN SPREJEM NADŠKOFA ROZMANA V COLLINWOODU

Slabo vreme v petek ni prav nič kazilo slavnostnega razporeženja naših dobrih Collinwoodčanov, ki so 27. septembra slovesno pozdravili v svoji sredi prevzvišenega vladiko, dr. Gregorija Rožmana. Pročelje župnišča, cerkve in Slovenskega doma na Holmes Ave., je bilo krasno okinčano z mlaji in trobojnici. Z visokih lin zvonika slovenske farsne cerkve so ponosno plapolale tri zastave: papška in slovenska, v sredi pa mogočna ameriška.

Velika množica naroda se je zbrala pred župniščem, da napravi špalir prevzvišenemu nadpastirju na potu v cerkev. Pred cerkvijo so stale v vrstah žene in dekleta v narodnih nošah, društvenik in kadeti društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Pred župniščem se postavilo v vrsto 26 solskih deklet in 30 mlajših deklet in 30 mlajših deklet, ki so stopali na čelu nadškofovemu spremstvu. Prva sta korakala Rev. Kužnik in Rev. Virant, za njima Rev. Oman, Rev. Jager in Rev. Slapšak in zadnja prečasti nadškof ljubljanski in ljubljanski nadškof V. Hribar. Podali so se v cerkev ob ljubkem pritrkavanju zvonov, kjer so se vršile večerne pobožnosti. Dasi ni majhna slovenska cerkev Matere Božje, vendar je bila sinoči veliko premajhna.

Po pobožnosti v cerkvi se je podala vsa množica naroda v Slovenski dom, da se pokloni

Posnemanja vredno

Do 31. avgusta so v sedanji naši kampanji že dosegla svojo kvoto sledeča društva:

I. okrožje:

Društvo Matere Božje Sinjske št. 235, Portland, Ore.

II. okrožje:

Društvo sv. Jeronima št. 153, Canonsburg, Pa.

Društvo sv. Antona Padovanskega št. 185, Burgettstown, Pa.

Društvo sv. Stefana št. 187, Johnstown, Pa.

Društvo Matere Božje Lurške št. 246, Etna, Pa.

III. okrožje:

Društvo sv. Jožefa št. 168, Cleveland, O.

Društvo sv. Jožefa št. 249, Detroit, Mich.

IV. okrožje:

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 4, Soudan, Minn.

Društvo sv. Mihaela št. 152, South Chicago, Ill.

Društvo sv. Alojzija št. 161, Gilbert, Minn.

Društvo Marije Pomagaj št. 174, Willard, Wis.

Društvo sv. Neže št. 206, South Chicago, Ill.

Po 1 član manjka še sledečim društvom za dosego kvote: št. 166, 190, 214, 225 in 242.

Katera društva bomo prihodnji mesec v tej rubriki dostavili?

priljubljenemu slov. vladiki tudi v narodnem hramu. V par minutah je bila dvorana nabito polna. Kot vžigalice v škatlji so stali ljudje v dvorani, da vidijo in slišijo visokega poslanca iz domovine.

Msgr. Vitus Hribar je bil ta večer slavnostni stoloravnatelj, ki je kaj spretno vodil precej obširen program. S svojo znano šegavo besedo je skrbel za dobro voljo in pozornost naroda.

Najprej je Robert Kraus, krepak slovenski dečko, oblečen v narodno nošo, deklamiral pozdrav nadškofu dr. Rožmanu. Krepko se je odrezal in prevzvišeni vladika se mu je prijazno zahvalil. Potem je deklamirala tudi mala Dorothy Hrastrar iskren pozdrav in izročila g. nadškofu krasen šopek belih lilij.

Nato je zapel cerkveni pevski zbor Ilirija pod spretnim vodstvom g. Martina Rakarja lepo pesem "Bodi zdrava, domovina!" Msgr. Hribar je zatem poklical k besedi Mr. Ivana Tomaziča, ki je pozdravil prevzvišenevga v imenu slovenske collinwoodske farsne v iskrenih besedah, kakor zna le naš Ivan. Rekel je, da se je sedaj izpolnila srčna želja ameriških Slovencev, imajo redko priliko pozdraviti

Daže na 7. strani

PROSLAVA OB ODKRITJU BARAGOVEGA SPOMENIKA V CLEVELANDU

Cleveland, Ohio. — Predzadnjo nedeljo, dne 22. septembra popoldne je bila naša St. Clair Ave. in bližnji Rockefellerjev park ob 88. cesti, kjer se prostira Jugoslovanski kulturni vrt, glavno pozorišče in zbirališče našega naroda, da prisostvuje

šti, flota Srbov s tamburicami in v narodni noši, girardska godba, Novak's Guards v uniformi (dekleta in žene), St. Clair Grove, Slov. Ženska Zveza, Rusin; Donski kozaki vsi v narodnih nošah, nad 300 Slovencev v narodnih nošah, častni

Glavni predsednik KSKJ, brat Opeka in Jednotin duhovni vodja Rev. John Plevnik v Jednotinim vencem pred Baragovim spomenikom.

odkritju Baragovega spomenika. Velika povorka se je začela razvijati ob 2:30 uri, iste se je udeležilo nad 15.000 oseb, naroda ob straneh St. Clair Ave. je bilo pa tudi na tisoče, ki so se podali k Baragovemu spomeniku v Kulturni vrt; računa se, da je bilo ondi zbranega do 40.000 ljudstva.

Parada se je vila sledeče: Godba, Dosluženci v uniformah, Jugoslovanski veterani, članice organizacije Jugoslovanska žena iz Chicaga, ki so nosile veliko jugoslovansko zastavo, ne na drogu, ampak v rokah razgrnjeno, okrog 300 dečkov in deklic skupnih mladinskih zborov pod vodstvom Mr. L. Semeta, fara sv. Vida (z 20 zastavami), bandero dvora Baraga 1317 COF. in člani tega društva, ki so nosili venci za Baragov spomenik, društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ., društvo sv. Ane, društvo sv. Cecilije in razna druga moška društva naše Jednote ter drugih rganizacij, posebno lepo je bilo zastopano društvo sv. Vida; godba fare sv. Lovrenca, skavti, razna društva z 10 zastavami; fara Matere Božje iz Collinwooda 12 zastav, nad 100 uniformiranih kadetov društva sv. Jožefa, razna društva; fara sv. Kristine 10 zastav, razna društva; poljska godba, dekleta, pevci zbora Baraga; barbertonska fara, fara sv. Save; biciklisti

gostje in duhovščina v okrašenih avtih, v zadnjem sta sedela clevelandski pomožni škof McFadden in ljubljanski nadškof dr. Rožman, za premlevalca jima je bil Msgr. Hribar, duhovni vodja naše Jednote Rev. John Plevnik se je peljal v avtu v spremstvu Rev. Filip Gordona, rodom Indijanca iz Centuria, Wis. Častno stražo prevzvišenima škofoma je tvorila četvorica jezdecev v narodnih nošah in sicer so bili Mr. James Debevec, Dr. J. W. Mally, Mr. Frank Kuhar in Mr. Vic Drobnič.

Baragov spomenik v parku je krasilo 10 visokih mlajev, vsi okrašeni z zastavami in venci, katere so spletle naše vrle žene pod vodstvom Mrs. Julije Brezovar.

Na obširnem odru v parku je parado pričakovalo že številno odličnih gostov, med temi je bil tudi governor Davey, ki je moral čakati skoro 45 minut. Spored popoldne je otvoril Mr. Anton Grdina, predsednik Jugoslovanskega kulturnega vrta in sicer v obeh jezikih, nadalje vodstvo je Mr. Grdina izročil Mr. J. L. Mihelichu, častnemu predsedniku kulturnega vrta, ki je vse navzoče pozdravil v angleščini. Nato je girardska godba (Ohio Leather Co.) broječa 52 godcev zaigrala ameriško himno; zatem je mladina zapela pod vodstvom

NAŠE ČESTITKE

Danes, dne 1. oktobra obhaja naš glavni predsednik brat Frank Opeka 60 letnico rojstva, v petek, dne 4. oktobra pa svoj god. Kakor znano, se vrši povodom njegove 60-letnice pri naši Jednoti velika podpredsedniška kampanja in mu dosedaj lahko že nad 1.000 novih članov k njegovem spominskem rojstnem dnevu tudi čestita poleg tisočerega članstva naše podporne organizacije.

Podpisani glavni odborniki in odbornice KSKJ. si štejejo v prijetno dolžnost izražati našemu sobratu gl. predsedniku k njegovi 60 letnici najiskrenejše čestitke z iskreno željo, da bi našo dično Jednoto tako uspešno vodil še mnogo, mnogo let.

John Gern
Math Parlakovich
Joseph Leksan
George Nemanich
Josip Zalar
Steve G. Vertin
Louis Zeleznikar
Rev. John Plevnik
Dr. M. F. Oman
George J. Brince
Louise Likovich
Frank Lokar
Frank Francich
Mary Hochevar
Frank Gospodarich
Martin Shukle
Rudolph G. Rudman
John Dečman
Agnes Gorišek
Joseph Russ
George Panchur
William Kompare
Ivan Zupan.

Uredništvo Glasila si pa dovoljuje našemu spoštovanemu in cenjenemu gl. predsedniku bratu Opeki izražati enake čestitke v imenu vseh odbornikov(ic) naših krajevnih društev in vsega Jednotinega članstva. Bog naj živi in ohrani našega ljubljene gl. predsednika v vednem zdravju, sreči in zadovoljnosti!

Mr. Semeta nadškofu dr. Rožmanu v pozdrav lepo pesem "Miadi Amerikanci."

Zatem vstane ljubljanski nadškof (burno pozdravljen) s sledečimi besedami: "Po naročilu odbora za postavitev Baragovega spomenika v kulturnem vrtu v Clevelandu izrekam, naj se spomenik temu našemu velikemu možu odkrije." Ploskanje. Godba zaigra j g o s l o v a n s k o himno. Nato je clevelandski pomožni škof McFadden spomenik blagoslovil, nakar se je pričelo polaganje vencev pred spomenik; dvor Baraga COF, K. S. K. Jednota, (ta venci sta položila gl. predsednik br. Opeka in duhovni vodja Rev. Plevnik), društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ. in Slov. Ženska Zveza (ta venci sta položili Mrs. (Dalje na 7. strani)

Društvo sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill.

Članstvo vabim, da se udeležijo naše redne mesečne seje, katera se bo vršila prihodnje soto, 5. oktobra zvečer v nevadnih društvenih prostorih. Začetek seje točno ob 8. uri. Aesment se začne pobirati pred sejo ob pol sedmih (6:30) kakor po navadi. Ker je ta seja ob enem trimesečna, bodo nadzorniki podali svoje poročilo o finančnem stanju našega društva.

Kakor je že gotovo znano večinoma vsem članstvu našega društva, je glavni odbor razpisal posebni aesment za zadnji mesec september 1935, v svoti 10c, ker je nastal primanjkljaj v skladu izrednih podpor. Ta aesment morajo plačati vsi člani in članice brez izjeme, torej tudi oni, kateri so na rezervi, izvzeti so samo tisti člani kateri so pristopili v društvo septembra meseca. Ker sem razpis aesmenta dobil prepozno, opozarjam članstvo, da kateri niste še plačali ta izredni aesment, da to storite še ta mesec.

Člane, kateri dolgujejo za svoj aesment že več mesecev, prosim, da poravnajo do 25. oktobra, kajti ako ne bom do omenjenega dne istega prejel, se bom moral ravnati po pravih. Nekateri člani se sploh na moje opomine katere jim pošiljam nič ne ozirajo, torej te člane prosim, da ta opomin vzamejo v naznanje.

K sklepu še enkrat vabim celokupno članstvo da pride na prihodnjo mesečno sejo. Posebno vabim tudi mladino, da se udeležijo seje, in se pokaže našim starejšim članom. Upam in pričakujem, da se odzovejo tudi naši baseball igralci. Po seji bo na razpolago vsem članom dobro rivo in prigrizek.

Bratski pozdrav,
John Prabh, tajnik.

Društvo Vitezi sv. Florijana, št. 44, So. Chicago, Ill.

Vsem članom našega društva naznanjam sklep zadnje seje, da se začeni z oktobrom vršijo naše redne mesečne seje zopet prvo nedeljo v mesecu. Prihodnja seja bo torej dne 6. oktobra ob dveh popoldne. Izvolite torej vpoštevat, da od sedaj naprej se ne vršijo več naše seje prvi torek, ampak prvo nedeljo v mesecu.

K sklepu opominjam še vse one člane, ki ste zaostali z aesmentom, da na prihodnji seji stvar uredite, kajti v nasprotnem slučaju se bomo moral ravnati po pravih.

S sobratskim pozdravom,
John Likovich, tajnik.

Društvo sv. Jožefa, št. 57, Brooklyn, N. Y.

Tem potom se prav vpljudno vabi vse članstvo našega društva na prihodnjo sejo (trihtrletno) dne 5. oktobra. Ker bo na tej seji več važnih točk na dnevnem redu, je torej dolžnost vsakega člana, da se iste za gotovo udeležijo. Prošeni ste pa, da pridete točno ali pravčasno da bo seja prej končana.

Dalje je danes vabim naše člane na našo prihodnjo veselico ali Martinov večer, vršič se dne 9. novembra v Slov. Nar. Domu na 253 Irving Ave., v Brooklynu. To soboto že danes označite v koledarju in pridite za gotovo s svojimi znanci in družino na našo veselico. Saj veste, da je dolžnost vsakega člana, da se udeležijo in s tem pripomore družveni blagajni, ki je last nas vseh skupaj. Torej potrudite se malo in pomagajte svojemu društvu, pa tudi samemu sebi.

K sklepu vas še enkrat prosim, da za gotovo pridete na prihodnjo sejo, kjer bo treba določiti pomočnike za delo na prihodnji naši veselici. Naj še k temu dostavim, da bomo ime-

li po zaključku prihodnje seje sodček ječmenovca na razpolago in sicer ga boste lahko pili zastoj. Pridite torej val, da nam kaj te pijske morda ne ostane, ali da bi se moralo samo nekaj članov z letim truditi. Skušajte pripeljati tudi vsak po enega novega člana na to sejo.

S sobratskim pozdravom,
Joseph J. Klun, društveni poročevalec.

Iz urada dr. sv. Jožefa, št. 103, West Allis, Wis.

Članstvo našega društva se opozarja na sledeče sklepe, ki so bili sprejeti na seji meseca Septembra:

1—"Card party" v nedeljo, dne 6. oktobra v cerkveni dvorani, West Allis. Začetek ob 7. zvečer. Vsak član in članica je dolžan plačati tiket; če ne pride sam, pa naj ga proda komu drugemu. Agitirajte za uspeh te zabave!

2—Polnoštevna udeležba se pričakuje od strani članstva našega društva na domači zabavi društva Marije Pomoč Kristijanov št. 165 v Kraljevi dvorani v soboto zvečer dne 5. oktobra. Pridite vsi!

3—Udeležba članstva na prslavi 35letnice društva sv. Jožefa št. 53—Waukegan, Ill., dne 27. oktobra. Prošeni ste, da naznanite bratu tajniku najkasneje do 20. oktobra, ako se udeležite, da se zamore aranžirati za prevoz ali transportacije.

4—Vabljeni ste v Kegljaki klub društva; vsako sredo zvečer na Young keglijacu, West Allis.

Odbor društva:
A. F. Kowlechar, preds. Louis Sekula, tajnik, Joe. Windishman, blag.

Društvo sv. Roka, št. 113, Denver, Colo.

Z veseljem naznanjam, da smo 20. septembra že dosegli našo kvoto, ki je bila v tej kampanji našemu društvu predpisana. Pred vsem se zahvalim vsem onim, ki so mi pomagali, da smo dosegli to kvoto in še dva člana več (skupaj 22).

Dalje izrekam lepo zahvalo za pomoč pri pridobivanju članstva br. Frank Okornu in bratu Boštjanu Znidaršiču tajniku in blagajniku br. Andrej Kraševcu, tako tudi lepa hvala vsem onim staršem, ki so dali svoje otroke v naše društvo, kakor tudi odrasle sinove in hčere. Vi dobro veste, da ste veliko dobrega storili za svojo mladino, ker ste jih dali pod okrilje naše dobre matere K. S. K. Jednote, ki deli zavarovancem velike dobrote v slučaju nesreče.

Kvoto smo torej dopolnili; ali zdaj morda mislite, da nam ne bo več treba agitirati za nove članstvo? Jaz nisem tega mnenja, tako naj tudi nihče kaj takega ne misli. Naša dolžnost je, da od sedaj naprej še bolj agitiramo za nove člane in jih kar največ mogoče pridobimo v ta ali drugi oddelek. S tem bomo storili dobro svojemu bližnjemu, da se zavaruje za slučaj nesreče in sebi, da nas bo večje število pri našem društvu in Jednoti. Torej dragi mi bratje in sestre društva sv. Roka, delujmo za novo članstvo še naprej! Vsak dan in pri vsaki priložnosti naj bo naš namen, da dosežemo še v tem letu še toliko novih, da bo naše društvo štelo 200 čl. v odraslem in 200 čl. v mladinskem oddelku.

Dalje prosim vsa ona društva, ki spadajo pod Germovo okrožje, da bi malo bolj agitirali za nove člane, kajti iz Glasila je razvidno, da je vedno baš to okrožje v ozadju. Delajmo torej kar je nam najbolj mogoče, da prehitimo vsa ostala tri okrožja. Ako bi to storili, bi povzdignili do večje časti našega prvega podpredsednika, kakor tudi sami sebi bi povzdignili do večjega ponosa. Torej vsi člani(ce) društev Germovega okrožja, časa imamo še samo tri mesece; dajmo se za-

vzeti, da dosežemo do 31. decembra predpisano kvoto! Vem, da so časi povsod bolj slabi; toda če so časi slabi, je zavarovanje še bolj potrebno za našo nesrečo. Pristopnina je prouka, tako tudi sdravniška preiskava, zraven tega se dobi še lepe denarne nagrade za nove člane; torej ni nobenega izgovora zakaj bi ne pristopili v naše društvo in Jednoto.

Sobratski pozdrav vsemu Jednotinemu članstvu z iskreno željo, da bi naše okrožje zmagalo.
George Pavlakovich, preds.

Društvo sv. Ane, št. 156, Chisholm, Minn.

Vabilo na veselico
Vsem članicam našega društva in cenjenemu občinstvu se naznanja, da priredi naše društvo plesno zabavo v soboto, dne 12. oktobra v Mahnetovi dvorani; začetek ob osmi uri zvečer.

Ob tej priliki prijazno vabimo vse naše prijatelje in znance kakor tudi društva v tej okolici, da nas ob tej priložnosti posetite in se z nami razveselite, kar vam bomo ob priliki povrnile. Sviral bo izvrsten lokalni orkester; torej dobro nam došli in na veselo svidenje!

Odbor.
Društvo Marija Pomoč Kristijanov, št. 165, West Allis, Wis.

Spet se mi zdi potrebno napisati par vrstic, da ne bo kdo mislil (v prvi vrsti bratje podpredsedniki, voditelji sedanje kampanje), da naše društvo spi, ali je počelo dremati. Vse take predsodke častno odklanjam. Naše pridne članice so vedno na delu za dobrobit društva in Jednote. Naše društvo še ni pri nobeni kampanji zaostalo. Seveda, pri sedanjih kampanjih smo še bolj tihe; za enkrat se ne damo našega dela ali načrtov v javnosti; ko bomo pa dosegle predpisano kvoto, takrat bomo pa bolj glasne.

Dragi bratje in sestre našega društva! Na tem mestu apeliram na vse brez razlike, da pojdimo vsi brez odlašanja na delo za nove moči v društvu in Jednoti. Če se le še malo potrudimo, pa bo naša kvota dosežena; prosim da vpoštevatete to moje prošnjo.

Ker nastopa doba veselje in dvoranah in ne več na prostem, zato je naše društvo sklenilo prirediti veselo domačo zabavo v Kraljevi dvorani v soboto, zvečer, dne 5. oktobra. Za vse goste bo vseh dobrot in dovolj veselja. Za to prireditev je pripravljena tudi velika posteljna odeva (kovter, quilt) za najboljši srečnega gosta. Kdo bo to ročno delo naših deklet odnesel domov in pod tem kovterkom sladko počival? Vabljeni ste vsi prijatelji in prijateljice našega društva ob blizu in daleč. Torej na veselo svidenje dne 5. oktobra v Kraljevi dvorani!

S pozdravom,
Josephine Windishman, preds.

Društvo Marije Pomagaj, št. 190, Denver, Colo.

Kakor navadno vsako leto, tako priredi naše društvo tudi letos plesno veselico v korist svoje blagajne in sicer dne 19. oktobra zvečer povodom enajstletnice društvenega obstoja. Vstopnice so že naprodaj po 25 centov; z njimi vred bo tudi prilika, da bo eden izmed srečnih dobil lepega živga purana; torej celi večer zabava in še puran zraven, vse to samo za en kvoderček.

Zato je danes prosim vse naše članice in tudi vse naše prijatelje, da bi nam s svojo udeležbo pomagali pri tej prireditvi. Morda bo zopet katera rekla: Ze spet beračijo! — Res je, da dostikrat kaj priredimo, toda si s tem ne moremo veliko pripomoči, ker so še vedno slabi časi in v naši blagajni je bolj malo dolarčkov.

Lahko tudi katera reče, da se plačuje v blaginjo za razne stroške. Toda drage mi članice, posebno bolj oddaljene, ki se ne udeležujete sej, morda vam ni tako znano poslovanje društva. Večkrat se pripeti, da je treba za aesment založiti za več članic po več mesecev. In kje vzeti denar, če ga ni več v blaginji? Tako tudi, če se mora kaka članica podati v bolnišnico, ji društvo pošlje rože, katerih je gotovo vesela. Tako društvo kupi tudi vences umrlim članicam za na mrtvaški oder in naroči za pokojne sv. maše zadušnice. Poleg tega so članice deležne še mnogih drugih dobrih del. Denar za vse to gre iz blaginje, zato je treba skrbeti, da si kaj opomemo. Zato smo sklenile, da bomo dale purana na tikete; morda bomo na ta način kaj več tiketov prodale?

Pred vsem prosim naše članice farmarice, katerih tolikokrat ne nadlegujemo, katera bi bila toliko dobra, da bi za društvo kaj takega darovala; dobre bi bile tudi kokoši. Kaj če bi bilo toliko dobra Mrs. Skrbina ali pa Mrs. Perko iz Dry Centa, ali pa katera druga; s tem bi nam veliko pomagala; v ugodnem slučaju naj se zglesi (če hoče kaj darovati) na doli označeni naslov ali pa pri tajnici na 4576 Pearl St.

Potom Glasila je tudi naš glavni podpredsednik br. John Germ obljubil, da obišče vse bližnje naselbine svojega kampanjskega okrožja. Ako namerava res kaj takega prirediti, ga jaz uljudno vabim za omenjeni večer, dne 19. oktobra, da bi nam par ljubkih pesmic napel in par poskočnic zaigral; s tem bi nam gotovo privabil več občinstva skupaj; morda bo on odnesel onega pitnega purana sebah v Pueblo za spomin?

Zdaj pa še nekaj o kampanji. Kakor je razvidno iz poročila glavnega tajnika, nam sedaj manjka samo še ena članica do predpisane kvote. Torej prosim, ako ima katera kako novo kandidatino, naj jo pripelje in predlaga na prihodnji seji.

Zdaj pa še nekaj. Ker se je že veliko društev ponasalo s svojimi dvojčki, naj omenim, da sta bili dne 1. septembra v naši cerkvi Kraljica sv. Rožnega Venca krščena dvojčka Louis Daniel in Rose Marija; njih srečni starši so Mr. in Mrs. Steve Mausar. Botri smo bili, jaz, spodaj podpisana, moj sin Anton in pa Mr. in Mrs. Anton Jeršin; oba dvojčka že spadata k našemu društvu. Naše čestitke staršem!

Pozdrav do vsega Jednotinega članstva.
Anna Virant, preds., 4725 Baldwin Ct.

Društvo sv. Helene, št. 193, Cleveland, O.

Drage mi sosesestre! Naznanjam vsem, da ima naše društvo, oziroma žene (članice) popularni kontest. Ne vem, kaj bi rekla, da so se sedaj tudi naše žene podale v kontest? Rečem pač za danes samo to, da so te žene jako vnete in vse pridne na delu.

Tukaj navajam imena onih, ki so se najbolj zavzele za ta kontest: Mrs. Yunger, ta je že večkrat z njenim ročnim delom veliko pomagala našemu društvu.

Druga je naša predsednica Mrs. Mary Zalar. Kdo ne pozna nje, ki je ustanoviteljica društva; navedenka je ena za društvo najbolj vnetih delavk.

Tretja kontestantinja je pa naša sosesetra Mrs. M. Jerman; to je pa ena naših najboljših kuharic.

Nadalje so: Alice Urbas, Barbara Zevnik in Frances Zallar na Waterlog Rd. Vse te pa imajo poleg sebe še mnogo drugih delavk, tako smemo upiti, da bo ta kontest povoljno izpadel v vsakem oziru. Čisti prebitek tega kontesta je namenjen za naše mlajše članice. Prosim vas vse, da pomagate

tem, katere se se podale v ta kontest; saj s tem vršite jako dobro delo za društvo, osobito pa še za našo mladino. Jaz želim, da bi vse dobile prvo nagrado v prodaji tiketov. Kateri bo tako srečna, da bo odnesla krono, bomo pa videli ob zaključku.

Se enkrat prosim vse članice, da pomagajo in grede tem kontestantinjam na roke. Želim vsem največ uspeha in pri nagradah, katerih boste deležne.

S sosestrskim pozdravom,
Margaret Kogovšek, tajnica.

Društvo sv. Srca Jezusovega, št. 243, Barberton, O.

Vabilo na zadnji letošnji piknik
Na septembrski seji smo sklenili, da naše društvo priredi še en izlet v naravo in sicer v nedeljo, dne 6. oktobra na farmi sosesestre Frances Stanger. Pekli bomo "vinerce". Vsak bo prinesel seboj malo prigrizka, pijska bo pa že pripravljena s katero bo vsak zadovoljen. Če bo vreme tako, kakoršno je bilo te dni, se pričakuje velike udeležbe in prijetne zabave na našem drugem izletu, ki bo zadnji v tem letu. Mladina bo spet imela svoje igre; teči bo potreba, če ne, bo padalo po hrbtih itd.

Torej ste vsi društveniki in znanci ter prijatelji uljudno vabljeni da se udeležite.
Pozdrav vsem članom.
Tajnica.

DOPISI

Sheboygan, Wis. — Dolžnost me veže, da moram poročati, da je dne 30. avgusta za vedno v Gospodu za spala v Dolu pri Hrastniku moja sestra Antonija Cerjak, rojena Zunter, doma iz Rečice v Savinjski dolini; umrla je v najlepši dobi življenja stara 36 let. Kruta smrt jo je iztrgala iz rok mlademu, zaljubljenemu soprogu Franju. Zapustila je tudi enega sina Ivana, tri sestre Marijo, Jožefo in Francisko na Rečici v Savinjski dolini, tukaj v Ameriki pa dve sestri Ano in Amalijo v Sheboygan, Wis. Bolehala je eno leto, med tem časom sta ji umrla dva otroka, kar jo je še bolj žalostilo in spravilo v prerani grob.

Bodi Ti lahka domača zemlja, draga in nepozabna sestra. Nisem Te pozabila v življenju in Te ne bom, dokler bom na svetu, potem se pa snidemo za večno. Ker so nama v življenju gore in vode pot zaprle, ni nam bilo dana, da bi se še enkrat objele in poljubile.

S potrjim srcem ostale žaljoče sestre:
Anna Podbregar, Amalia Zunter, Sheboygan, Wis., 19. septembra 1935.

San Francisco, Cal. — Kt navadno vsako leto, tako bo tudi letos tukajšnji izobraževani klub "Slovenia" priredil svojo običajno vinsko trgatvo in sicer v nedeljo, dne 6. oktobra v Slovenskem Domu, na našem prijaznem slovenskem hrbtiku. — Prejšnja leta se je omenjena zabava vršila v mestu, in sicer v Eagles dvorani, toda radi depresije in ker imamo svojo dvorano, se pa vrši kake gori navedeno.

Pred depresijo je ljub Slovenija napravil na vinski trgatvi po več stotakov čistega dobička, toda sčasoma so se vlad slabih razmer dohodki na viselicah zelo skrčili.

Naša znana pevka Miss Anna Fabjan priredi koncert in sicer v petek zvečer dne 4. oktobra v Vallejo, Cal. v Memorial dvorani na Alabama St. Na programu bo tudi naša znana umetnica Miss Wilhelmina Derganc. Njo smo večkrat občudovali še, ko je bila mlada deklica, ko je prišla iz Vallejo k nam, kako je znala umetno plesati s svojo neverjetno gibčnostjo. Torej, komur je dana prilika,

naj ne zamudi naše vinske trgatve in pa koncerta v Vallejo, ni samskami tako počastila Cal. Miss Fabjan bo pela rajne točke v soprano solo, Miss Derganc nas bo pa tudi gotovo očarala s svojimi umetniškimi plesi. Torej na svidenje!

ZAHVALA

Organizacija Jugoslavenski kulturni vrvi v velandui šteje za svojo večjo in sveto dolžnost se na tem mestu iskreno dostojno zahvali kot častiti duhovščini, štrom, trgovcem, in cem, odličnim gospodnikom, ki je kolkajjal s svojo aktivnostjo in navzočnostjo, prslava Baragovega tako sijajno seja in zaključila in takim uspehom, kot gmel se nikdar naš na odkarbiva v Ameriki.

Posamezniki men ne moremo navest, ker bi to vzelo cele strani, na vsak način pa se moro zahvaliti glav. odbornikom K. S. Jednote, glavnim odnicam Slovenske Zveze in glavnim odnicam organizacije Jugovanska žena, ki so svojo navzočnostjo tako velično povečali slavnost agovega dne, va.

Iskreno vabim pevakim društvom, glaslim in mladinskim, so tako lepo prepev v parku in pri koncertu.

Našo iskreno zahvalo prekammo vsem uniformnim društvom, vojnim seranom in Dosluzen, ki so tvorili v paradajstno mesto. Najbolj iskro zahvalo pa zaslužijo stotere slovenske že in dekleta, ki so nastle v prelepih narodnošah in bolj kot vsi drugi pomagale, da je bila jada in druge slavnosti efektivno dovršeno.

Dolžnost naša je, da se stojno zahvalimo The Ohio Leather Co., Girard, Pa., ki je poslala svojo lastno godbo v Cleveland za slavnostne dneve. Ne san, da je godba igrala ves čas tekom parade, ves čas v parku, ves čas v S. N. Domu pri večerni slavnosti, pač p aje bila godba od družbe Ohio Leather Co. podarjena brezplačno, poleg tega, da je kompanija darovala še visoko vsto Jugoslovanskemu kulturnemu vrta. Narod ne bo pozabil svojih dobrotnikov. Iskrena hvala tudi ostalim godbam, zlasti še mladinski godbi sv. Lovrenca, ki je brezplačno in edlično sodelovala.

Vsi trgovci in lastniki hiš, ki ste iz ljubezni do misijonarja nadškofa dr. Rožmana okrasili svoja stanovanja in trgovine, sprejmite iskreno zahvalo!

In vi odborniki, voditelji, delavci raznih odsekov, pomočniki in pomočnice, ki ste žrtvovali toliko tednov, da ste tako sijajno postregli narodu, prisrčna vam zahvala.

ZAHVALA

Ne morem drugače, da se javno zahvalim vsem, kateri so na eden ali drugi način kaj zame naredili ko sem se udeležila Baragove slavnosti v Clevelandu. Rada bi vaš, dragi moji prijatelji vse po imenu označila, pa žal ne vem vseh imen. Ne morem najti primernega izraza zahvale spoštovani Mrs.

Prisland, predsednici S. Mer me je pred Clevelandslavnostmi tako počastila je šopek, ki je bil nji izrone meni podarila. Res, Mrs. Derganc nas bo pa tudi gotovo očarala s svojimi umetniškimi plesi. Torej na svidenje!

Matilda Duller, iz Chicaga, Ill.

ZAHVALA

Tudi jaz sem imela čast in priliko udeležiti se velike Baragove slavnosti v Clevelandu, katero si ohranim za vedno v prijetnem spominu.

Praden odpotujem nazaj v Joliet, Ill., se javno lepo zahvaljujem cenjeni Mrs. Mary Škerjanc in njenemu soprogu Mike Škerjanc za vso izkazano mi prijaznost, postrežbo in gostoljubnost tekom mojega bivanja pri njih. Na zopetno veselo svidenje! Zivela!

Mrs. Mary Mahkovec.

ZAHVALA

Tem potom se najlepše zahvaljujva vsem našim sorodnikom in prijateljem iz West Allisa in Milwaukee, ki so prišli sem in nama priredili tako lepo "Surprise party" na dan najune srebrne poroke v nedeljo, dne 15. septembra. Iskrena vam hvala za darove in za vse skupaj!

Pozdrav do vseh,
Mr. in Mrs. Frank Murn, Eagle, Wisconsin.

ŠTEVILNI OBISKI

Minuli teden se je povodom Baragove slavnosti in eharističnega kongresa v Clevelandu mudilo na stotine zunanjih rojakov in rojakinj vsled česar jih je tudi izredno veliko število obiskalo naše uredništvo. Med temi je bilo 9 glavnih uradnikov naše Jednote: Sobr. Opeka, Germ, Pavlakovich, Lekšan, Zalar, Rev. John Plevnik, Gospodarich, Rudman in sestra Gorišek; dalje smo imeli čast videti in pozdraviti predsednico S. Z. Z. Mrs. Marie Prisland iz Sheboygana, Wis., urednika "Amer. Slovenca," Mr. John Jericha iz Chicaga, nadzornika J. S. K. J. Mr. John Balkovca iz Pittsburgha. Iz raznih drugih držav in mest so naše uredništvo obiskali: sobr. Fr. Velikan, njegova soproga in svakinja, Indianapolis, Ind.; Mrs. Kauchek, Mr. in Mrs. Chas. Perušek, Mrs. Frances Plautz in Mrs. Ana Chop, vsi iz Detroita, Mich.; Mr. Math Kamin, njegov nečak Wm. Kamin, njegova svakinja Ana Kamin, Mrs. Tereziya Anzlovzar in Mrs. Kristina Glavich, vsi iz Forest City, Pa.; Rev. M. J. Hiti, iz Joliet, Ill.; Mrs. Golobich, Mrs. Mahkovec, Miss Mutz, Miss Vranesich in Miss Sternisha, vse iz Joliet, Ill.; Mr. in Mrs. Tomsic iz Canonsburga, Pa., Miss Frances Mohoric iz Strabane, Pa., Mrs. Pristov iz Johnstowna, Pa., Mrs. Drobnič iz Waukegana, Ill., Mr. Frank Farenchak in Mrs. Katie Rogina iz Pittsburgha, Pa.; Mrs. Ziherie, Miss Span, Mrs. Benkovic, Mrs. Cherne in Mrs. Lukanič iz So. Chicaga, Ill.; Mrs. Helena Kušar, Mrs. Matilda Duller, Mrs. Joe Perko, Mrs. Rose Banich, Mrs. J. Tomazich, Mrs. Poglajen, Mrs. Perme in Mrs. Jelenc iz Chicaga, Ill., in Mrs. Doroteja Dermes iz Steeltona, Pa. — Morda smo kako ime izpustili pri tako številnem obisku, kar naj se nam blagohotno oprost. Lepa hvala vsem za prijazen obisk!

Srečen in vesel je oni, kdor misli, da bo vedno lahko živel brez podpornega društva; toda sreča je opotočna.

Ne jutri, pač pa danes se odloči za pristop v našo Jednoto! Jutri bo morda že prepozno!

Baragova Zveza

Baragova Zveza ima namen:

- 1.—Razširjati med verniki zanimanje za neutrudljivo misijonsko življenje škofa Baraga in za njegovo gorečo delo med pagankimi Indijanci.
- 2.—Napeljevati vernike k posnemanju njegove velike ljubezni do Boga in do bližnjega in njegovega pobožnega čiščenja Marije, Matere božje.
- 3.—Razširjati med verniki goreče zasebne molitve do Boga, da bi On v svojem neskončnem usmiljenju uslišal naše ponižne prošnje, in dodelil veliko milost, da bi mogli enkrat škofa Baraga častiti kot blaženega v nebesih.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na uradnike Baragove Zveze:

Rev. John Plevnik, predsednik Baragove Zveze, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Rev. P. Odilo Hajnshek, OFM, tajnik Baragove Zveze, 336 Geneva Ave., Detroit, Mich.

Rev. P. Alexander Urankar, OFM, propagandni urednik, 1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Vsak dar v ta namen Baragove Zveze bo hvaležno sprejet.

BARAGA ADVOKAT INDIJANCEV

P. Hugo

(v koledarju "A. M." 1935)

Pritožba je jezikovno in oblikovno jako zanimiva. Angleščina je, kot pravimo, italijanska. Oblika pa čisto indijanska. Težko, skoro nemogoče je, jo z vsemi njenimi posebnostimi predstaviti. Začenja se: "There! You whose residence is Detroit it is so, your children have feeling the same (those of us, who are Indians) as those who are white people, who are your children" itd.

Pravijo, da dokler ni bilo francoskega duhovnika (Barage) v njih sredo, je med njimi vladala lepa sloga. Ko je pa on prišel, je razdvojil duhove. Dobsedno pišejo "our village is broken." Pet družin da je na njegovi strani, 19 pa proti njemu. Nadalje ga tožijo, da s svojimi belimi seka njih les in to že celi teden. Ponovno da so ga že podili, naj ga gre sekat na ameriško stran, a se ne zmeni za to. Sklicujoč se na neko pismo zagotovilo guvernerja, naj vsakega belega, ki bi se samovoljno vsilil med njem, njemu naznanijo, izjavljajo, da

tega "francoskega" duhovnika niso klicali in bi radi vedeli, kaj guverner misli o tem. Sklepajo pritožbo z besedami: "All our young men and women salute you and say Bushshu." Sledi 21 indijanskih podpisov oz. podkrižev ter podpis protestantskega misijonarja Rev. Leonard Slaterja kot prič in pisca.

Baraga je po svojih zaupnikih zvedel, kaj se kuha za njegovim hrbtom. Ker dotlej resni imel izrečnega vladnega dovoljenja za ustanovitev katoliškega misijona v Grand Riverju, se je moral hitro obrniti, da bi ga pod to, čeprav zelo jalovo pretvezo, ne izgrali. Zato se je odločil, da osebno pohiti do guvernerja in uredi z njim zadevo, še preden dobi indijansko pritožbo. Ker ni imel časa, da bi prej poizvedel, kdaj mu bo moglo osebno do guvernerja, je za vsak slučaj napravil še pismeno vlogo.

Ta je datirana 5. nov., brez označbe kraja. V njej najprej omenja svoj prvi obisk Indijancev ob Grand Riverju in njegove lepe misijonske uspehe. Potem pravi, da ga je njegov škof poslal sem za stalnega misijonarja, z naročilom, naj postavi

cerkev in šolo. Dasj še nima lastne misijonske šole, ima vendar že 35 učencev, med njimi 17 Indijancev. Ko bo šola dovršena, bo njih število mnogo večje. Na koncu dostavlja: "Toda nočem ustanoviti svojega misijona brez dovoljenja, odobrenja in varstva vlade, za katero ponižno in spoštljivo prosim."

Da bi guverner njegovega poročila, bodi ustmenega, bodi pisanega, ne smatral za preveč osebno pobarvanega, mu je Lewis (Louis) Campeau, Jr. stare, ugledne kanadske družine ob Grand Riverju, napisal še posebno priporočilno pismo, naslovljeno na nekega svojih prijateljev pri vladi. Iz pisma ni razvidno na koga. V njem pravi, da bo Baraga, "naš duhovnik," v spremstvu starega Bercometa ali Maccatetogeta prišel v Detroit, da govori z guvernerjem v zadevi katoliškega misijona. "Dragi prijatelj," mu piše dobesedno, "prosim te, pojdi jima kolikor je v tvoji moči v tej zadevi na roko. Vplivaj tudi na našega guvernerja, da bi nam dovolil rabo one zemlje, ki jo ima v misijonske svrhe na razpolago, katero je Slater zasedel in jo že dolgo let izrabljal. Nihče, dragi prijatelj, ne dvomi o splošni želji Indijancev, da bi moral biti ta slepar izgnan. Kajti on jim je na vse načine lagal in da bi mu bolj verjeli, zlorabljal imena naših vsega spoštovanih vrednih uradnikov. Upam, da jima boš pomagal in naš pravični guverner bo zlomil moč tega človeka, ki si jo prilašča nad Indijanci."

Tako oborožen je Baraga v spremstvu imenovanega Indijanca zajahal konja in jo prve dni novembra mahnil proti Detroitu. Cel teden ju je vzelo. In ko sta dospela do cilja, guvernerja ni bilo doma. V njegovem uradu je Baraga izročil svojo pismeno vlogo in dobil od poslujočega uradnika zagotovilo, da bo sigurno ugodno rešena. Nato je še malo pogledal za kakimi izvežbanimi delavci. Z dvema se je vrnil proti domu. Pot nazaj je bila še težavnejša. Ćilo je več jezdecev kot konj. Pred zadnjim človeškim stano-

vanjem, odkoder je bilo še dva dni do Grand Riverja, jim je pošel provijant. Le nekaj kruha so mogli dobiti. Zato so kar dolgo pohiteli, da bi se mogli čimprej zopet doma pošteno okrepčati.

Opozicija je med tem nestrpno čakala na odgovor od guvernerja. Prepričana je bila, da bo razsodil v njen prilog in Barago dal odpoklicati. Pa je upala zaman. Ker ga ni mogla postaviti potom iztirjati, ga je hotela nepostavnim. Tisti čas se je zgodilo, kar Baraga 1. decembra 1833 nakratko poroča Leopoldinski družbi, da so ga neko noč napadli pijani Indijanci v njegovi hiši in ga bi bili ubili, ko bi ne bil skrbno zaklenjen, oni pa preveč pijani, da bi mogli udreti v njegovo hišo. Baraga to le mimogrede omenja, s pristavkom, da se je zgodilo "pred nekaj dnevi." Obširneje je ta žalostni dogodek opisal Mr. Richard R. Elliott. Če je bil ta napad od voditeljev opozicije organiziran, se ne da dokazati. Gotovo pa je, da je bila ona vsled gonje proti Baragi moralno odgovorna zanj.

Baraga se tudi tega terorja ni ustrašil. Pač pa je po tem dogodku začel misliti, če ne bi bilo morda res bolje, da gradi misijonsko postajo na vzhodni, ameriški strani Grand Riverja, kot so mu mnogi svetovali, posebno že cmenjeni veljak Louis Campeau. A povod temu je bil, kot bomo spodaj videli, čisto drug, ne strah pred opozicijo. Da je ta izpremenjeni načrt tudi izvedel, sklepam iz njegovega pisma škofu Reseju 14. marca 1834 v katerem pravi: "Katiški misijon je zdaj na ameriški strani." S tem bi bilo rešeno presporno vprašanje, kje je prav za prav stala prvotna misijonska postaja v Grand Riverju, ali na zahodni indijanski, ali na vzhodni ameriški strani. Začel jo je graditi na indijanski strani. A ko se je že začela dvigati iz svojih temeljev, jo je premestil na ameriško stran, kjer mu je Louis Campeau ponudil zanj potrebno zemljišče. To izvemo iz Baragovega pisma škofu 27. nov. 1833 iz Grand Ri-

verja.

Gradnja misijonskih poslopj je potem hitro napredovala. Prvotno je Baraga računal, da bodo do binkošti sledečega leta 1834 dogotovljena in zrela za blagoslov. V resnici je bilo že sredi aprila vse za uporabo dovršeno. Tretjo nedeljo po veliki noči, 20. aprila, je imel slovesni blagoslov. Od blizu in daleč so prihitali njemu zvesti Indijanci na slovesnost, ker kaj takega še v svojem življenju niso bili prič. Tudi beli so bili v velikem številu zastopani.

Opozicija je pa še naprej ruvala proti njemu in ga skušala pregnati od Grand Riverja. Se razume, da ga je to bolelo. To je razvidno iz njegovih pisem škofu. Dne 14. marca 1834 mu piše: "Skoraj nemogoče mi je primerno opisati v kakih težavah in stiskah se nahajam v tem nesrečnem kraju." V pismu 4. okt. istega leta pa toži: "Nahajam se tu v zelo neprijetnem in težkem položaju. Toda njegov pogum ni klonil. V istem pismu pravi dalje: "A sen še vedno odločen, za vedno živeti z Indijanci, če je tako božja in Vaša volja, in če ni nobenega drugega misijonarja, ki bi me tu nadomestil. Ti ubogi Indijanci se mi pač smilijo. Kajti če ne bi ne imeli misijonarja, bi se kmalu zopet pogreznil v paganizem."

Vsi iz sebe, ker ga ne le niso mogli uničiti, ampak je njegov vpliv med Indijanci vedno bolj rasel, so nasprotniki sklenili, da še enkrat, topot bolj odločno zahtevajo od guvernerja, naj ga odstrani. Na 13. maja 1834 so sklicali ponovni shod indijanskih veljakov v Grand River, da sestavijo novo pritožbo na guvernerja. Ta drugi apel, ki ga je podpisalo 22 njih najuglednejših mož, je prav tako značilen, kot prvi. Začenja se: "Our Father! There! Now here in the house together we sit. We are of one mind to tell you what we think that is the reason we sit here. The state of things are very hard. We are at the time lonesome. This is the reason we are lonesome itd."

(Dalje prihodnjič.)

Važni zgodovinski dnevi meseca oktobra

1. 1800—Španija odstopila državo Louisiano Franciji.
2. 1780—Major Andre obešen vsled izdajstva.
3. 1862—Bitka pri mestu Corinth, Miss. v zadnji državljanski vojni.
4. 1822—Preds. R. B. Hayes rojen.
5. 1830—Preds. C. A. Arthur rojen.
6. 1890—Mormonska cerkev odpravila poligamijo.
7. 1853—Pesnik James Whitcomb Riley rojen.
8. 1871—Velik požar v Chicagu, Ill.
9. 1867—Nakup Alaske od Rusije.
10. 1845—U. S. mornarična akademija otvorjena.
11. 1890—Ustanovitev organizacije Daughters of Revolution.
12. 1492—Krištof Kolumb odkril Ameriko.
13. 1894—Sladkorni trust obsojen v Washingtonu.
14. 1644—Wm. Penn, pionir, rojen v Londonu. Po njem je dobila svoje ime država Pennsylvania.
15. 1874—Lincolnov spomenik odkrit v Springfield, Ill.
16. 1859—Napad po Johnu Brownu pri Harpers Ferry, O.
17. 1777—General Burgoyne kapituliral, cziroma se vdal.
18. 1892—Prvi telefonski pogovor med New Yorkom in Chicagom.
19. 1781—Odločilna bitka pri Yorktownu.
20. 1820—Španija odstopila Florido Združenim državam.
21. 1789—Prva električna svetilka vpeljana.
22. 1915—Prva vest odposlana po radio čez Atlantik.
23. 1845—Sara Bernhard, sloveča igralka rojena.
24. 1882—Dr. Koch pronašel bacile jetike.
25. 1888—Richard Byrd, raziskovalec severnega tečaja, rojen.
26. 1825—Erie prekop (363 milj dolg) dovršen.
27. 1858—Preds. Teddy Roosevelt rojen.
28. 1886—Odkritje kipa boginje Svobode v New Yorku.

29. 1701—Wm. Penn ustanovil Filadelfijo.

30. 1735—Preds. John Adams rojen.

31. 1864—Država Nevada sprejeta v Unijo.

ZELJE SLOVENCA NA TUJEM

(Doposlano po Amaliji Zunter, Sheboygan, Wis.)

Kje prijazne ste višave, ki obdajate moj dom? Kje cvetoče ve planjave, vas li videla še bom?

Kje predraga si dolina, kjer prestala sem mladost? Kje višina, kje planina, moja kje si ti radost?

Kje so oni časi zlati, blagi mi savinjski kraj; kje so moja draga mati, dragi oče, kje moj raj?

Solnce tam bolj žarno sije, vetrič bolj hladan pihlja, cvetje tam vse lepše klije, vse tam lepše je doma.

Toda morje vid ovira, dalja silna vmes stoji, se zastoni oko ozira, videti si dom želi.

Zgini megla, morje zbeži, perunice Bog mi daj, me na tuje več ne veži, da zletim v domači kraj . . .

Marija Kurnik:

POTOČEK V TIHI DOLINI

Tam daleč, daleč v tih dolini potoček veselo šumlja. Obseva ga sonce, pa luna v višini,

a valčke mu rada zlatita oba. Mladenka vesela je pesmi tam

pela, s kraljico ne menjala bi. Pa sreča z valčki je naglo hite-

la, grad sreče v oblakih, kje si?

Po tihih stezicah bi rada hitelela,

k tebi še enkrat nazaj. . . Tam enkrat še srečna bi rada

sedela, kjer čredo je pasla nekaj.

Tam daleč, tam daleč v nebeški višini

sreča nas večna čaka, dekle! Ti srečni potoček v tih dolini,

kam tvoji pa valčki hite?

Glede novih slik iz domovine

Oni, kateri pričakujejo novih slik iz stare domovine, bi gotovo radi slišali, kaj je s slikami, ki so jim bile obljubljene. V tem oziru pojasnujem sledeče:

Na rokah imam sledeče slike: filmske iz žužemberka ob priliki birme in z vso slavnostjo, kakor je bilo že poročano. Slike so krasne. Dalje imam slike iz Velikih Lašč ob priliki procesije sv. Reš. Telesa. In končno sem prejel tudi slike iz Ljubljane od veličastnega evharističnega kongresa. O veličastnosti tega dogodka se ne da popisati.

Vse te slike so lepo slikane. Slike so sedaj pripravljene za kazanje, toda prosim malo potrpljenja, ker moram te slike opremiti z imenikom in pa ker imam ravno sedaj toliko dela z kulturnim vrtem in pripravami za slavnost. Kakor hitro bo to završeno in končan evharistični kongres v Clevelandu, bom priredil slikovno predstavo, da bo narod videl.

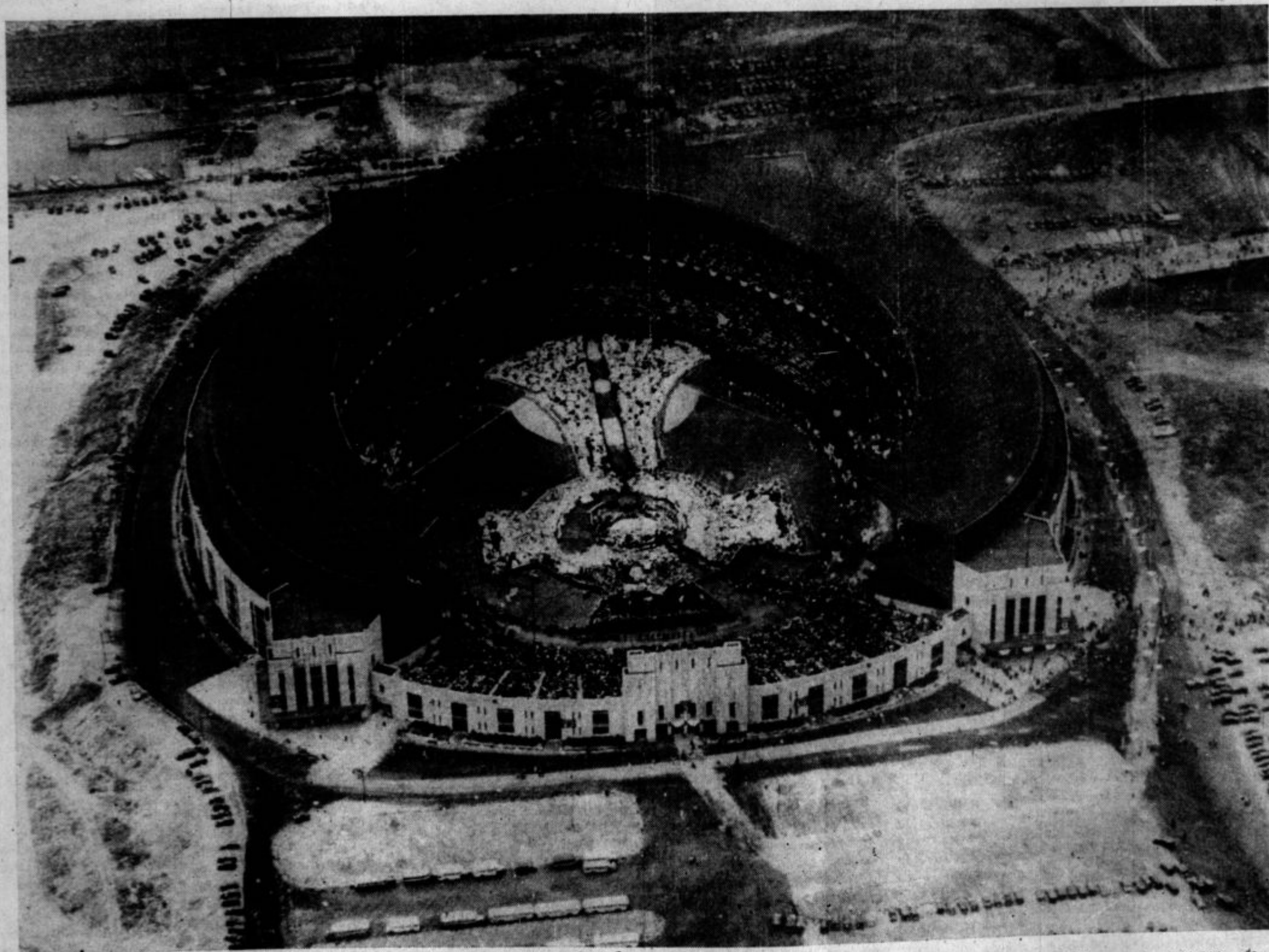
Obenem naznanjam, da so gotove tudi slike Olimpijade SSPZ ki se je vršila v Clevelandu 31. avgusta, 1. in 2. septembra. Slike so v dolgotni 600 čevljev, kakor so bile naročene.

Tudi slike od prireditve katedrov društva sv. Jožefa KSKJ so jako lepo izpadle in jih društvo lahko vidi.

A. Grdina.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Predstoječo sliko evharističnega kongresa nam je dalo iz prijaznosti na razpolago uredništvo Catholic Universe Bulletin v Clevelandu, za kar mu izrekamo zahvalo.

Pogled na mestni stadion v Clevelandu ob polnočnici udeležencev evharističnega kongresa 25. septembra. 130.000 vernikov navzočih. Monštranco tvori 20.000 oseb.

“GLASILO K. S. K. JEDNOTE”

Official Organ and Published by
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN GATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the Interest of the Order
Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Avenue CLEVELAND, OHIO
Phone: Henderson 3013

Terms of Subscription:
For members Yearly \$ 3.00
For nonmembers \$1.50
Foreign Countries \$3.00

83

PO SLAVNOSTNIH DNEVIH V CLEVELANDU

Od 19. do 26. septembra je bilo naše milijonsko mesto Cleveland važno pozorišče in sicer za vse naše ameriške Slovence povodom prihoda in pozdrava ljubljanskega nadškofa Dr. Gregorija Rožmana, ki je došel v našo ameriško Ljubljano na VII. narodni euharistični kongres in na odkritje Baragovega spomenika; za verno katoliško ljudstvo v Združenih državah je bil pa posebno važen že omenjeni euharistični kongres.

O vseh teh važnih dogodkih so naši trije lokalni angleški dnevniki na obširno poročali in priobčevali številne slike. Da stoji Baragov spomenik baš v Clevelandu, je to povsem prav in umestno, saj je vendar naša clevelandška naselbina največja v Ameriki in zasluži to čast. Izmed okrog 40,000 v Clevelandu živečih Slovencev, — lahko bi rekli — jih je najmanj 98% ostalo še vedno zvestih verskim načelom, ki priznavajo, vpoštevajo in spoštujejo sv. vero in cerkev, tako pa tudi našega najbolj zaslužnega in odličnega prvaka ameriških Slovencev pokojnega škofa Barago. To se je javno pokazalo 22. septembra povodom odkritja njegovega spomenika v Jugoslovanskem kulturnem vrtu; saj je bilo pri tej slavnosti po zadržanju večakov navzočih okrog 40,000 oseb, oziroma je bila to največja narodna in verska manifestacija v zgodovini ameriških Slovencev.

Tudi naša država Ohio zasluži prednost in čast, da je bil na njeni zemlji postavljen spomenik prvga ameriškega slovenskega škofa, saj je bil vendar l. 1830 misijonar Baraga namenjen v našo državo k tedanjemu škofu Fenwicku v Cincinnati, O., in je bil tudi v katedrali v Cincinnati l. 1853 posvečen v škofa.

Od 23. do 26. septembra je pa sv. katoliška Cerkev v našem mestu manifestirala povodom narodnega euharističnega kongresa, katerega se je udeležilo nad 300,000 vernikov. Mnogo lepega in koristnega za dušni blagor vernikov se je na tem kongresu videlo, čulo in izvršilo; sv. Cerkev ter naše katoliško ljudstvo širom držav je dobilo priznanje, spoštovanje in ugled tudi od strani drugovercev, saj vendar tako veličastne verske ali cerkvene prireditve in manifestacije ne more nobena druga verska skupina prirediti.

Se nekaj izrednega je treba v tem oziru omeniti, namreč, da smo imeli vse te minule slavnostne dneve najkrasnejše in najlepše vreme, kar je slavnosti poveličevalo; tri ure po zaključku euharističnega kongresa je pa blagodejni dež ohladil in oživil našo sedanjo jesensko mater naravo; vsakdo mora priznati, da je bila to res sama božja volja.

Minule slavnostne dneve v Clevelandu bo gotovo vsak udeležene ohranil v trajnem in blagem spominu, posebno pa še mi, Slovenci.

PONOVEN OKLIC NA NEKATERE DRUŠTVENE URADNIKE

Pred nedavnim je bil na tem mestu priobčen slični oklic, v katerem smo izrazili željo, da bi bilo prav in umestno dati našim zaslužnim Jednotarjem vsaj malo časti in priznanja.

Po naši sodbi spadajo v to vrsto pred vsem uradniki in uradnice naših krajevnih društev, ki že celo vrsto let vestno vršijo svoj urad. Znano nam je, da pri nekem društvu vrši urad tajnice neka dobra in vrla članica neprestano že 38 let; pri nekem drugem društvu imajo enega in istega tajnika že 27 let, zopet pri drugem pa predsednika že nad 20 let.

Tedaj smo prosili v listu dotične dolgoletne uradnike društev, da naj nam določijo svoj kratek življenjepis in pa zadnjo sliko za priobčitev v Glasilo, kar bomo priobčili pod naslovom "Naši zaslužni Jednotarji." Žal, da do zaželjenega uspeha ni prišlo, ker se nam do danes ni še nihče prijavil kakor zaproseno. Omenili smo tedaj, da bo stroške nabave klišeja za sliko v listu plačalo Glasilo.

S tem ponovno prosimo vse gori prizadete, tako tudi druge, ki vršijo neprestano že 20 let in isti urad pri društvu, da nam določijo svojo sliko in kratek življenjepis, kar bomo začeli z največjim veseljem priobčevati. Upamo, da današnji naš oklice ne bo zaman.

DOBA KEGLJANJA JE ZOPET TUKAJ

Člani in članice naše Jednote so veliki prijatelji športa; v poletnem času gojijo žogometne (baseball) igre, na jesen in pozimi pa radi kegljajo. Govorimo danes o kegljanju.

Naša KSKJ. osrednjepozadna kegljaška liga je imela že sedem let po vrsti svoje velike turneje ali tekme. V Chicagu, So. Chicagu, Waukeganu, Jolietu in Milwaukee. Vsako leto se udeležili ali sodeluje v teh tekmah več skupin; to je znamenje vedno večjega zanimanja za kegljanje. Jako lepo in povoljno je uspela tudi prva letošnja kegljaška tekma naše Istočne KSKJ. Kegljaške Lige. Nad vse zanimivo je dejstvo, da so baš tukaj pri nas na iztoku ženske tako zainteresirane za ta šport, da celo prekašajo svoje tovaršice-kegljašice na osrednjem zapadu.

Tako smo čuli, da je samo pri društvu sv. Marije Magdalene že trije skupini (teams), ki bodo letošnjo sezono redno kegljale. Tudi pri društvu sv. Jožefa v Collinwoodu se snujejo slične skupine. Kaj je pa z našim dragim Newburgom? Vse naše Jednotine kegljavnice v Clevelandu bi po delih mesta lahko razdelili v tri sekcije. Seveda, k tem bi pa priklopili še kegljavnice iz Loraina in Barbertona. Na ta način bi te skupine lahko vsak

teden določeni večer igrale kje drugje, oziroma v borbi s kako drugo skupino.

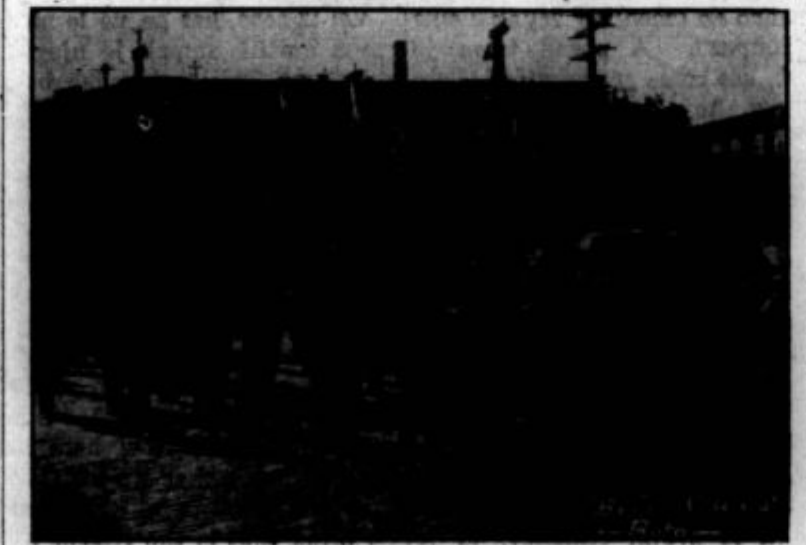
Tudi naša sosednja Penna. je vneta za kegljanje, kajti v Pittsburghu se je že tudi vršilo več kegljaških tekem; samo oni imajo rajši bolj drobne krogle, ne pa po 16 funtov težke.

Prihodnje leto se bo vršila tekma naših ohijskih kegljašev menda zopet tukaj v Clevelandu na nekem velikem in znanem kegljišču. Upamo na velik uspeh.

Da bo pa mogoče ta uspeh doseči, je treba kegljaške skupine že sedaj organizirati. O tem bi se lahko kako besedo sprožilo na oktobrski seji; saj je vendar kaj takega v čast in reklamo dotičnemu društvu. Kar se tiče kegljanja za članice društva sv. Marije Magdalene, vam bo v tem oziru dala rada kaj več pojasnila sestra Albina Novak, na 6086 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Sprijem nadškofa Dr. Rožmana pri fari sv. Vida. — Na čelni stoji nadškof, zraven njega Rev. Hanjsek, v sredi Rev. John Plevnik, poleg njega Rev. Oman.

Pogled na veliko povorko na St. Clair Ave., Skupina fare sv. Kristine iz Euclida, Ohio.

Kadeti društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. korakajo v paradi na Baragov dan. Slika nam predstavlja vrsto deklet (kadetinj).

Vsak cent šteje

Piše Dr. John L. Rice, zdravstv. komisar New Yorka

Ko je možna družine več ali manj skrčena radi gospodarske krize, je dobra gospodinja prisiljena trošiti denar, ki ga ima, tako, da bo najboljši zalego. Dietetični strokovnjaki nudijo brezštevilne nasvete, da dokažejo, da se more pripravljati zadostna hrana za par centov za vsako osebo v družini. Ali nekatera taka jela niso taka, da bi vzbujala tek in zato nimajo zmisla. Gospodinja, ki sama kuha, zna približno toliko kot vsi strokovnjaki, koliko hrana stane in zna ekonomične načine, kako jih pripravljati, da bodo zadostna in tečna. Kar se tiče potrebe svoje lastne družine, gospodinja zna še kaj več reči kot vsi strokovnjaki.

Vsaka razumna in štedilna gospodinja zna, da meso, ki je bolj po ceni, ima ravno tako hranilno vrednost kot dražje meso. Ona zna, da juhe, gulaš in sekano meso vsebuje obilo hranilnosti. Ona zna, da je primerno servirati prikuhe dvoje kuhanih zelenjav in solato.

Ona zna, da makaroni in sir malo stane, ali nudi ravno toliko hrane kot meso. Ona zna, da družina bi morala imeti ribo ali morsko hrano vsaj po enkrat na teden. Ona zna, da sadje in sadni sok je potreben za ravnotežno hrano in ona zna, kje je mogoče dobiti največ in najboljši za najmanj denarja.

Dasi skoraj vse gospodinjice znajo, da je mleko najboljši hranilo, je vendar dejstvo, da se ne zavedajo, kako važno je mleko v vsakdanji hrani. Od zdavnaj ni bilo mleko tako po ceni kot sedaj in dejstvo, da mleko vsebuje vse elemente, potrebne za ohrano življenja, bi moralo vplivati na to, da postane mleko podlaga prehrane za vsakega rastočega otroka. Vsak otrok bi moral dobiti vsaj po en kvart mleka na dan, da ga pije ob obedu in med obedi. Tudi odrasli ravnajo pametno ako pijejo več mleka.

Iz ekonomičnega stališča ni mogoče najti boljšega hranila, kot je mleko; iz zdravstvenega stališča je mleko spleh nenaдомestljivo. Več mleka za vse kot pijača ali v jedi doprinese zboljšano splošno zdravje.

Letošnje volitve

V politični govornici je leto 1935, kot se pravi, "off year," ker ni letos ne volitev za predsednika, ne za kongres in se nimajo odločiti na volišču nikakva vprašanja vsenarodnega pomena.

Volitve, ki se bodo vršile dne 5. novembra, so vendarle velike važnosti: v mnogih državah se izvolijo državne legialature in v mnogih mestih bodo volitve za mestno upravo, izpolnijo se razni okrajni uradi, kakor tudi sodnijska mesta itd. Ker se te volitve vršijo leto dni pred prihodnjimi predsedniškimi volitvami, bodo politične stranke seveda skušale iz teh volitev presoditi splošno tendenco javnega mnenja.

V mnogih državah se lokalne volitve vršijo nalašč v letih, ko ni nikakih volitev vsenarodnega pomena. In to je prav, kajti vsenarodne volitve običajno postavljajo v ozadje volitve lokalnega pomena. Te pa so ravno tolike važnosti za dotično občino in je bolje, da volilci določijo o lokalnih vprašanjih brez vpliva širših problemov. Dejstvo je, da devet desetink vladnega posla se ne vrši v Washingtonu, marveč v državnih kapitolih, v okrajnih sedežih, v mestnih hišah in drugih središčih lokalne vlade.

Po ustavi Združenih držav se splošna vladna oblast deli med Unijo in poedinimi državami. Federalni vladi so dana oblast nad inozemskimi posli, vojsko in mornarico, novčarstvom, regulacijam bančnega sistema, pošto, imigracijo in naturalizacijo in raznimi drugimi posli, ki so splošno narodnega pomena. Ta oblast napravlja kongres in predsednika mogočnimi činitelji v narodnem življenju ali delež na vladni oblasti, ki je prepričan vsaki posamezni državi, je mnogo večji. Države so one, ki upravljajo večji del civilnih in kriminalnih zakonov, šolstvo, regulirajo trgovino in industrijo znotraj svojih mej in kontrolirajo vse funkcije lokalne vlade. Te zadnje zopet prevzemajo neposredno odgovornost za čuvanje varnosti, zdravja in lastnine državljanov v svojih občinah. Državne in lokalne vlade so one, ki nam dajejo šole, dovoljujejo izvrševanje tega ali onega posla ali profesije, upravljajo policijo in ognjegaštvo, gradijo ceste in jih čuvajo in izvršujejo razna druga posla, začeni od registracije rojstev do izdajanja pogrebnege dovoljenja.

Kak velik delokrog imajo državne in lokalne vlade, je najbolje razvidno od denarja, ki se troši za te vlade. Skupni proračun vseh državnih in lokalnih vlad daleko nadkriljuje proračun federalne vlade. Po najboljših cenitvah strošek vseh vladnih uprav v Združenih državah znaša od 10 do 12 milijonov dolarjev na leto. Od teh 40% predstavlja strošek federalne uprave, dočim 60% je strošek državnih in lokalnih vlad. To dokazuje, kako važne so državne in lokalne volitve, kjer se izbirajo upravitelji državnih in lokalnih vlad.

Državni volilni zakoni

Vsaka država ima svoje posebnosti volilne zakone, ali ti morajo odgovarjati splošnemu načelu ljudskega zastopstva, ki ga poudarja federalna konstitucija. Volilec mora biti državljan Združenih držav. Kvalifikacije za volilce so nekoliko različne. V splošnem velja, da more volilni državljan, ki stanuje v dotični državi vsaj leto dni. V zadnjih štirih ali šestih mesecih v dotični "county" in v zadnjih 30 ali 60 dneh v istem volilnem okraju. Naturaliziran državljan more voliti le, ako je bil naturaliziran vsaj pred 90 dnevi. V državah California, Massachusetts, New Jersey, New York in nekaterih drugih se zahteva od novih volilcev, da morajo dokazati pismenost. V večjih mestih se zahteva, da

se mora volilec registrirati v določenem kraju in dnevu. Ako se kdo ne registrira, ne more voliti.

Državne in lokalne volitve dajejo inteligentnemu volilecu priliko, da se nekaj nauči o problemih, s katerimi se mora baviti država in mesto ali občina. Razburjanja predsedniške volitve letos ne bo, ali volilci bodo imeli vendarle priliko odločevati o mnogih važnih vprašanjih. Čas potegovati se za dobro vladno je pred volitvami in ne po njih.

Kristjani v Abesiniji

Ob sedanjem nasprotstvu med Abesinijo in Italijo so razni časopisi povdarjali, da je Abesinija edina krščanska država v Afriki. Zato bo zanimivo to dejstvo nekoliko proučiti.

Staro ustno izročilo pripoveduje, da so krščanstvo prinesli v Abesinijo evnuhi kraljice Kandake. Drugo staro izročilo pa trdi, da sta v Abesiniji prva širila krščanstvo Gospodova apostola Jernej in Matej. Vse skupaj pa je le legenda. Zgodovina namreč uči, da sta leta 340 po Kristusu prišla v Abesinijo dva mladeniča Frumencij in Edezij. Ta dva so Abesinci ujele na svoji morski obali ter ju peljali pred svojega cesarja. — Frumencij in Edezij pa sta bila goreča kristjana, ki sta takoj z navdušenjem začela širiti krščanstvo vero. Posrečilo se jima je, da sta za Kristusov nauk pridobila cesarja in ves njegov dvor. To je bilo prvo pokristjanjenje Abesincev, katero pa je ostalo bolj pri vrhovih, ker ga ljudstvo ni bilo deležno.

Drugo pokristjanjenje je sledilo ob koncu 5. stoletja. Tedaj je prišlo v Abesinijo "9 svetnikov." Bilo je devet menihov iz daljne Sirije, ki s otako rekoč pribežali v to deželo. Ti menihi so bili monozofitski krivoverci, ki so bili iz Sirije pregnani. Ker so v Abesiniji dobili gostoljubno streho, so začeli tu razširjati krščanstvo in krivoverški obliki. Monofiziti namreč verujejo, da je Kristus imel le eno naravo, namreč božjo, človeške narave pa da ni imel. Ta vera se je torej razširila med Abesinci ter vlada med njimi še danes. Postala je državna vera in abesinski cesarji so se je trdno držali, čeprav so jih zaradi tega napadali tako mohamedani kot pogani.

Tako je bila Abesinija dolgo zaprti vsakemu tujemu kulturnemu vplivu. Šele, ko so v začetku 16. stoletja obmorski Portugalci začeli brodit po svetovnih morjih, so zašli tudi v Abesinijo, katera se je tako odprla evropski kulturi. V deželo so prišli katoliški duhovniki. Tako se je pozneje jezuitom posrečilo, da so precejšen del Abesincev preobrnil h katoliški veri. Ko pa je prenehala vlada katoličanom "naklonjenega cesarja Sisiuniosa (1607—1632), so jezuiti morali zapustiti deželo. Ž njimi je izginil tudi vsak vpliv katoliške Cerkve. Delo izgnanih jezuitov sta sicer vneta nadaljevala dva francoska kapucina, p. Avthange iz Vendoma in p. Kasijan iz Nantesa. Previdno in odločno sta se trudila, da bi se Abesinija približala Rimu. Toda že leta 1638 sta v mestu Gandar morala umreti mučeniški smrti.

Pozneje so abesinski misijon prevzeli avguštinci, toda že leta 1792 je bil abesinski misijon opuščen, ker je bilo vsako misijonsko delovanje nemogoče. Tako je ostalo do leta 1839. Tega leta so abesinski misijon prevzeli francoski lazarisiti. Vendar so tudi pozneje hudo preganjali katoličane, dasi jih to preganjanje ni iztrebilo. Nekaj tisoč Abesincev se je zvesto držalo svoje katoliške vere. Pripadali so deloma kopsko - etijopskemu obredu, deloma pa latinskemu.

Sedaj je Abesinija razdeljena v štiri katoliške duhovne okraje: apostolski vikariat Abesiniji

nije vodijo francoski lazarisiti pod vodstvom p. Edvarda Grunsonsa. Ta okraj obsega severno Abesinijo. Apostolski vikariat Galas vodijo francoski kapucini pod vodstvom magr. Jarosseau. Apostolska prefektura v Kafi je v rokah italijanskih misijonarjev, ki imajo svoj sedež v glavnem abesinskem mestu Addis-Ababi. Apostolska prefektura Džibuti, ki obsega abesinsko in francosko Somalijo, je v rokah francoskih misijonarjev. Številno katoličanov v Abesiniji pa je kljub temu še zelo malo. Vsa Abesinija šteje kakih 12 milijonov prebivalcev, med katerimi je le 13,000 katoličanov. Krivoverških kristjanov je 4 milijone, drugi pa so pogani ali mohamedanci.

Zanimivosti o Abesiniji

Država brez mest in vasi je Abesinija

Če izvzamemo glavno mesto Addis Ababa, ki je prej podobna veliki naselbini vrtnarjev kakor mestu, smemo imenovati Abesinijo deželo brez mest. Abesinija je pa tudi dežela brez vasi. Samo tam, kjer poglavarji province izvzajajo svojo oblast nastanejo naselbine po nekaj sto koč na koleh in iz bambusa. Sicer grade Abesinci le osamljene kočice, proč od prometnih potov. Abesinija je avtarčna dežela: to je, da sama lahko krije vse potrebe prebivalcev. Tudi delajo vse sami brez industrije. Ženske zmlejejo vse žito, ker tudi mlinov ni. Vsak možki je pa spet tesar, zidar in arhitekt v eni osebi.

Naravni zakladi Abesinije

Abesinija skriva v sebi mnogo naravnih bogastev. Že v sv. pismu beremo o zlati abesinski pokrajini Ofir: "In Hiram je poslal svoje hlapce s hlapci Salomonovimi. In prišli so do Ofirja, našli tam štirideset tisoč centov zlata in ga prinesli kralju Salomonu." V pokrajini Tigre, ki meji na Eritrejo, so skladišča sivčene, bakrene in železne rude. V Džigidiži, ob karavanski cesti so našli leta 1927 dragocene diamante, rubine in opale. Vroči vrelci, ki jih je polna Abesinija, imajo v sebi mnogo radiuma in pravijo, da je tu največ te najdražje snovi. Marsikje so odkrili petroleje. Rdeča gora Assale, nekaj milj od eritrejske meje, je vsa iz soli. Njene skladišnice so nečisto rjave. Pri Dire Davi so bogate žile iz asbesta. V termalnih jezerih Dalol je mnogo kalijeve soli, ki so jo že pred vojno eksploatirale nemške firme. Vidimo torej, kakaj je tako vroč pohlep po Abesiniji.

Trgovinska bilanca Abesinije

je gotovo najaktivnejša izmed vseh držav na svetu kljub temu, da se Abesinci ne zanimajo kaj mnogo za svetovno trgovino, ker si sami krijejo vse svoje potrebe. Tako so izvozili v prvem polletju lanskega leta za 61 milijonov frankov raznega blaga v Anglijo, Francijo, Ameriko in druge države, uvozili so pa komaj za 15 milijonov, od tega samo iz Japonskega za 9 milijonov frankov. Izvoz je torej štirikrat večji od uvoza. Japonci jim prodajajo največ cenoeno tekstilno blago, ki so ga prej dobivali od Angležev.

Abesinska valuta

Temelji za denarni promet in denarstvo v Abesiniji so bili položeni na Dunaju. Njena osnova je tolar Marije Terezije iz l. 1753. Avstro - Ogrska je takrat veliko trgovala z Orijentom. — Ker je bil turški denar takrat malo vreden, dočim je bil zelo cenjen tolar Marije Terezije, je postal najboljši plačilno sredstvo tja do Indije. Domačini ob Rdečem morju so bili potem voljni prodajati svoje blago samo za te tolare. Popolnoma so se jih pa oprile Abesinci. Na Dunaju so od leta 1751 do 1931 skovali 244,919,692 teh tolarejev, od katerih je najmanj ena petina v prometu v Abesiniji.

Obdoljevanje s vasa strani... Od dr. sv. Cirila in Metodja št. 101 Lorain, O. 18974 Mildred Herinda R. 20 \$1000. Susp. 28. avg.

131 MARTIN PLUTH 4048—star 65 let. dr. sv. Jozefa št. 43 Anaconda, Mont., umrl 10. avg. Vzrok smrti: Selodni katar. Zav. za \$1000. Pristopil 22. okt. 1935. R. 46.

132 JOSEPH MIHELČIČ 21237—star 64 let. dr. sv. Cirila in Metodja št. 144 Sheboygan, Wis., umrl 22. avg. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zav. za \$500. Pristopil 7. nov. 1915. R. 45.

133 EVELYN GRAHEK 35188—dr. Knights and Ladies of Baraga št. 237 Milwaukee, Wis., operirana 21. jan. Upravičena do podpore \$100.

134 THERESA ANN ZALLAR 14248—star 26 let. dr. sv. Cirila in Metodja št. 4 Tower, Minn., umrla 22. avg. Vzrok smrti: Jetika. Zav. za \$500. Pristopila 14. avg. 1928. R. 18.

135 JOHN ULESICH 23379—star 63 let. dr. sv. Frančiška Saleškega št. 29 Joliet, Ill., umrl 24. avg. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zav. za \$250. Pristopil 29. junija 1920. R. 48.

136 MARY ZURGA 17248—star 43 let. dr. sv. Jozefa št. 169 Cleveland, O., umrla 27. avgusta. Vzrok smrti: Zastrupljenje črevesne mrene. Zav. za \$500. Pristopila 9. dec. 1929. R. 37.

137 STEPHEN SMREKAR 22145—star 43 let. dr. sv. Antona Padov. št. 67 Joliet, Ill., umrl 1. sept. Vzrok smrti: Srčna in pljučna bolezen. Zav. za \$1000. Pristopil 11. febr. 1917. R. 25.

138 MARY ZURGA 17248—star 43 let. dr. sv. Jozefa št. 169 Cleveland, O., umrla 27. avgusta. Vzrok smrti: Zastrupljenje črevesne mrene. Zav. za \$500. Pristopila 9. dec. 1929. R. 37.

139 ANTONIA RUNKO 491—dr. sv. Florijana št. 44 So. Chicago, Ill., operirana 27. junija. Upravičena do podpore \$100.

140 JOHN HOMJAK 16488—dr. Marije Devote št. 50 Pittsburgh, Pa., operiran 11. junija. Upravičen do podpore \$50.

141 JOHN PLUTT 402—dr. sv. Jozefa št. 7 Pueblo, Colo., operiran 24. julija. Upravičen do podpore \$100.

142 JOSEPH VALENCIĆ 11162—dr. sv. Jozefa št. 41 Pittsburgh, Pa., upravičen do podpore \$400 za izgubo štiri prstov na vsaki roki.

143 ALOYSIUS FRANK POTOCHNIK 25014—dr. sv. Jozefa št. 122 Rock Springs, Wyo., operiran 20. jun. Upravičen do podpore \$100.

144 MARY KOMIN 8621—dr. sv. Marije Magdalene št. 162 Cleveland, O., operirana 25. jul. Upravičena do podpore \$100.

145 BERTHA SLOVAK 34208—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165, West Allis, Wis., operirana 18. avg. Upravičena do podpore \$100.

146 ANTON JAKOS 17264—dr. Kraljica Miru št. 167 Thomas, W. Va., operiran 25. julija. Upravičen do podpore \$100.

147 CAROLINE GRMOVSEK 15738—dr. sv. Jozefa št. 169 Cleveland, O., operirana 20. julija. Upravičena do podpore \$100.

148 ANNA KRAMPAC 16158—dr. sv. Ane št. 170 Chicago, Ill., operirana 24. julija. Upravičena do podpore \$100.

149 MARY DEBEVC 10997—dr. Marije Pomagaj št. 174 Willard, Wis., operirana 18. julija. Upravičena do podpore \$100.

150 URSULA SEPIC 13496—dr. sv. Helene št. 193 Cleveland, O., operirana 18. julija. Upravičena do podpore \$100.

151 ELIZABETH VERBISER 32565—star 29 let. dr. sv. Jozefa št. 2 Joliet, Ill., umrla 10. avg. Vzrok smrti: Jetika. Zav. za \$1000. Pristopila 5. sept. 1931. R. 16.

152 ANNA KOSTEN 2472—star 65 let. dr. Marije Cistege Spocetja št. 85 Lorain, O., umrla 6. avg. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zav. za \$1000. Pristopila 10. apr. 1905. R. 45.

153 JOSEPH NEMEC 22943—star 47 let. dr. sv. Vida št. 25 Cleveland, O., umrl 1. avg. Vzrok smrti: Slabokrvnost. Zav. za \$500. Pristopil 1. mar. 1919. R. 31.

154 FRANCIS KNEZTIČ 1973—star 70 let. dr. sv. Genovefe št. 103 Joliet, Ill., umrla 12. avg. Vzrok smrti: Srčna bolezen in operacija. Zav. za \$500. Pristopila 1. jan. 1901. R. 52.

155 JOHN PAINICH 1398—star 57 let. dr. Matere Bozje Sinjske št. 275 Portland, Ore., umrl 10. avg. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zav. za \$250. Pristopil 1. jun. 1931. R. 54.

156 FRANK BOROVIČ 16191—star 59 let. dr. sv. Jozefa št. 43 Anaconda, Mont., umrl 13. avg. Vzrok smrti: Zastrupljenje krvi. Zav. za \$1000. Pristopil 3. maja 1910. R. 39.

157 JOHN KERSTINC 3173—star 73 let. dr. sv. Petra in Pavla št. 38 Kansas City, Kans., umrl 11. avg. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zav. za \$1000. Pristopil 22. avg. 1901. R. 53.

158 WILLIAM SENICA C-632—star 23 let. dr. sv. Stefana št. 11 Chicago, Ill., umrl 21. avg. 1935. Vzrok smrti: Tvor v glavi. Zav. za \$500. Pristopil 7. julija 1928. R. 16.

159 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

160 FANNIE KOMAR 33008—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 13. avg. Upravičena do podpore \$100.

161 JOSEPH OGULIN 22331—dr. sv. Jozefa št. 2 Joliet, Ill., operiran 12. avg. Upravičen do podpore \$50.

162 RAYMOND FLUTH C-806—dr. sv. Jozefa št. 2 Joliet, Ill., operiran 10. avg. Upravičen do podpore \$75.

163 FRANK KUCHAR ST. 5733—dr. sv. Jozefa št. 53 Waukegan, Ill., operiran 21. avg. Upravičen do podpore \$100.

164 KATHERINE H. ARMANINI 34780—dr. sv. Jozefa št. 55 Crested Butte, Colo., operirana 13. avg. Upravičena do podpore \$100.

165 JOSEPH WIECHER 24043—dr. sv. Janesa Evangelista št. 65 Milwaukee, Wis., operiran 14. avg. Upravičen do podpore \$100.

166 ROSE KORŠIĆ 15229—dr. sv. Roka št. 113 Denver, Colo., operirana 26. avg. Upravičena do podpore \$100.

167 FRANCIS SKUBIC TYLER C-1044—dr. sv. Ane št. 120 Forest City, Pa., operirana 25. julija. Upravičena do podpore \$50.

168 LOUIS I. FRANCIS 1279—dr. sv. Cirila in Metodja št. 144 Sheboygan, Wis., operiran 15. avg. Upravičen do podpore \$100.

169 MARGARET BLATNIK 4794—dr. sv. Ane št. 156 Chisholm, Minn., operirana 26. julija. Upravičena do podpore \$100.

170 JOHN BOCURINE C-1720—dr. sv. Mihaela št. 163, Pittsburgh, Pa., operiran 5. avg. Upravičen do podpore \$100.

171 FRANCIS CIGI PIRC 16763—dr. sv. Alojzija št. 179 Elmhurst, Ill., operirana 5. avg. Upravičena do podpore \$100.

172 MATILDA CIGOLLE C-1804—dr. sv. Patrika št. 250 Girard, O., operirana 22. avg. Upravičena do podpore \$100.

173 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

174 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

175 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

176 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

177 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

178 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

179 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

180 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

181 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

182 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

183 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

184 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

185 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

186 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

187 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

188 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

189 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

190 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

191 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

192 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

193 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

194 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

195 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

196 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

197 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

198 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

199 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

200 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

201 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

202 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

203 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

204 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

205 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

206 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

207 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

208 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

209 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

210 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

211 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

212 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

213 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

214 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

215 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

216 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

217 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

218 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

219 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

220 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

221 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

222 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

223 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

224 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

225 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

226 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

227 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

228 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

229 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

230 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

231 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

232 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

233 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

234 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

235 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

236 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

237 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

238 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

239 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

240 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

241 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

242 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

243 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

244 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

245 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

246 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

247 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

248 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

249 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

250 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

251 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

252 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

253 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

254 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

255 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

256 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

257 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

258 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

259 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

260 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podpore \$100.

261 MARY KLUNE 17063—dr. Marije Pomoc Kristijanov št. 165 West Allis, Wis., operirana 6. avg. Upravičena do podp

BOJ ZA PRAVICO

POVEST

opisni FR. J. MILOVANCEK

"Povej, kje je denar, pa te izpustim!" odgovori sodnik.

"Kako naj povem, kje je denar," reče Marijana, "ko ga še videla nisem in niti se ne vem prav, koliko ga je bilo, in komu je bil ukraden."

Sodnik ni vedel, kaj bi mislil. Marijana je napravila s svojimi solznimi očmi in smehljajočimi ustnami čuden vtis nanj. Ali res o vsem tem nič ne ve, ali pa je tako prekanjena ptica? Naposled se odloči sodnik za to, da ji ob kratkem razloži, kaj se je zgodilo. Med pripovedovanjem jo je ostro opazoval, ker je hotel videti, kak učinek bodo napravile nanjo njegove besede. Toda ona ni izpremenila barve, temveč ga je strmeč poslušala, kakor kdo, ki je izvedel nekaj čisto novega. Poznalo se ji je, da šele zdaj prav ve, zakaj so pismonoša odgnali, in zakaj se nahaja zdaj tukaj.

Sodnik je bil jako nezadovoljen z uspehom, ki ga je imelo zasliševanje pismonoše in Marijane. Hotel je še videti, kako se bosta vedla obtoženca, če si bosta gledala iz oči v oči. Pozvonil torej in ko vstopi jetničar, mu veli, da naj pripelje še enkrat pismonošo.

"Morda si dasta kako majhno znamenje bodisi z očesom, bodisi kako drugače," je mislil sam pri sebi sodnik. Vsaka še tako majhna stvarica bi ga mogla podkrepiti v njegovem sumu. Pismonoša se je komaj ozrl v Marijano, ko je stopil noter, ona pa ga je smehljaje gledala, kakor bi ji bilo v tolažbo, da je tudi on tukaj.

"Ta deklina je ali nedolžna, ali pa ni pri pravi pameti," si je mislil sodnik, ko jo je videl tako skoro zadovoljno smehljati se. Potem pa reče:

"Vidva torej tajita, da sta si prilastila oni denar! Ali to vama moram reči, da vama tajitev ne bo pomagala dosti, ako ne vesta nič drugega povedati v svoje opravičenje."

Po kratkem premolku je nadaljeval:

"Toliko je gotovo, da je bil denar ukraden, in vse okolnosti govore za to, da sta tatvino izvršila vidva. Ako ne pojasnita v kratkem, kako je bilo mogoče, da je izginil denar in kako je prišla vreča tjakaj, kjer se je našla, bosta sedela oba!"

Te besede so Marijano nekoliko zdramile iz njene ravnodušnosti. Da bi morala biti po nedolžnem zaprtu nekaj let, kakor ji je bil prej omenil sodnik, se ji je zdelo prehujo. Na kolena pade pred pismonošo in ga zaprosi:

"Povej vendar, kako je prišla tista vreča na moj svinjak! Ti veš, da sem jaz nedolžna. Kaj sem ti storila, da me spravljaš v tako nesrečo?"

"Tudi jaz sem nedolžen!" je vzdihnil pismonoša. Drugega ni mogel izpregovoriti.

Sodnik ukaže odvesti oba zopet v zapor. Dosti zločinov je že preiskoval in z ljudmi vsake vrste je imel že opraviti, toda s tako čudnim in zavozlanim sluščajem se še ni bavil, čeprav je služboval že dolgo vrsto let.

XIX.

Skoro štiri tedne je visela Roza med smrtjo in življenjem. Zdravnik, katerega so ji bili preskrbeli postarjevi, je zmaheval večkrat z glavo, kakor bi imel le malo upanja, da okreva. Toda naposled je zmogla mladost. Roza je bila še v najboljših letih, in kaj človek vse ne prestopi, predno mu jenja za večno biti srce! Se ve, kdor jo je videl ležati v postelji, blede kot smrt, si je težko mogel misliti, da bo še kdaj hodila. Samo kost in koža jo je bilo, in vendar se je prebudila po dolgem času iz svojega smrtonosnega spanja.

Nekega popoldne je bilo ravno posijalo sonce v sobo in predramila se je. Čez toliko časa se je zavedla zopet sama sebe, a vse drugo ji je bilo nekako izginilo iz spomina. Začudena je zrla v strop nad sabo ter premišljala in premišljala, kje je, in kaj se je godilo z njo. Misliha je od začetka, da je še vedno v hiši svoje nekdanje dobrotnice. Na to, kar se je godilo pozneje z njo, je pa bila pozabila. Vse, kar je bilo okoli nje, zdelo se ji je nekako tuje. Duh ji je po silni uhajal v davno pretekle čase, ko je bila še mlada; toda to ni bila ona hiša, v kateri je bila preživela svoja mladostna leta. Misli in misli, kar se ozre proti oni strani, kjer je ležalo njeno dete v zibelki. V tem hipu se ji zvedri v glavi. Da, tam je njeno dete, njen presrčni sinček, katerega ni videla že toliko časa. Skloni se po koncu, da bi vstala in skočila k njemu, toda onemogla omahne na posteljo nazaj. Spoznavši svojo oslabeledost, vikne na glas, tako da pride njena tašča, ki je imela v veži opraviti, v sobo pogledat, kaj je. Starka se zelo začudi, ko jo vidi prebujeno.

"No, zdaj si se menda naspala!" izpregovori, sicer dokaj odurno, vendar nekako vesela. "Ze štiri tedne bo, kar si neprenehoma spala. To je bil križ s teboj! Če bi mi ne bili pomagali postarjevi, ne vem, kako bi bila zopet na prenašala!"

Roza pa jo, ne mencej se za njeno besedovanje, poprosi:

"Oh, otroka mi dajte semkaj!"

"Kaj boš z njim? Saj vidiš, da spi!"

"Pa vsaj zibko mi bliže postavite, da ga bom lahko gledala!"

Starka stori, kakor ji je večela.

"In kje je on?" vpraša na to Roza nekako strahoma.

"Saj veš kje!" odvrne tašča ogorčno in nakremži obraz.

Roza območi. V tem trenutku se je bilo zopet bati, da jo zapusti zavednost. Spomin na to, kar se je bilo dogodilo, prešine ji glavo in srce. Na srečo stopi zdravnik v izbo. Ze nekaj dni ga ni bilo, in zelo se je čudil, ko se je prepričal, da je nevarnost prestana. Odredil je, ko se je natanko poučil o njenem stanju, to in ono ter ji dal stroge predpise, kako se ima držati odslej. Vedel je dobro, kaj ji je pripomoglo do bolezn, zato jo je tolažil in ji dajal pogum.

"Obupavati in trpinčiti s premišljevanjem samega sebe, je nespametno," tako ji je govoril. "Kar se ne da predugačiti, mora ostati, kakor je. Kaj pomaga žalovati in mučiti se! Človek se mora udati v voljo božjo. Najhujšo nevarnost ste zdaj prestali, a če se ne otresete tistih misli, ki so vam nakopale to bolezen, pojde z okrevanjem počasi, ali pa se pritakne še kaka druga bolezen, ki vam postane pogubna. Smrt je sicer res večsi rešiteljica od zemeljskih težav, toda človek ne sme imeti le samega sebe pred očmi. Vsakdo ima tudi dolžnosti do drugih, katerim se ne sme odtegniti. Pogledite tega lepega otročička! Vaš je. Ali bi ne bilo to hudo zanj, ako bi ga zapustili? Kaj bi bilo s sirotco brez matere? Ze ljubezen do deteta vas mora vezati na življenje. Izbebite se torej morečih misli, pozabite na to, kar se predugačiti ne da, in živite, če za drugega ne, pa vsaj za svojega otroka!"

Te besede so Rozo okrepčale

Pogled nad del skupine ogromne množice v Jugoslovanske kulturnem vrstu, ki pošlta govor ljubljanskega nadškofa.

bolj nego če bi ji bil dal zdravnik še tako poživiljajoče pijače. Misel na ljubljene otroka jo je izpodbujala, da se je odtegovala, kolikor je bilo le sploh mogoče, otožnim mislim. Seveda se ni dalo pozabiti čez noč, kar je bila doživela bridkega. Pretresel jo je še premnogokrat spomin na to, da je njen mož zaprt kot tat, in da je skrivaj z njim tatvine ženska, o kateri je šla govorica, da je imel njen mož z njo tajno znanje. Kako vendar se je motila nad svojim tako ljubljanim možem! Kako rada ga je imela, kako mu je bila udana, on pa se ji je v obraz hlinil, a za hrbtom jo je sleparil. Kako jo je peklo to, da je obveljala trditve onega Grčarja, kateri ji je bil tako zoperen! Toda, kadar ji je bilo pri takih spominih le prehujo, ozrla se je v svojega otroka, in postalo ji je lažje pri srcu. Stisnila ga je k sebi in mu govorila:

"Ti ne boš tak, kaj ne, kakor je tvoj oče? Podoben si mu sicer po obrazu, a njegovih lastnosti ne boš imel! Noč in dan bom molila, da te Bog obvaruje takih zmot!"

Uboga Roza! Ko bi bila vsaj vedela, kako dobrega in poštenega moža da ima, in kaka krivica se mu godi! V kako tolažbo bi ji bilo to!

Počasi se je sicer boljajalo Rozi zdravje, a vendar je prišel dan, ko je mogla zapustiti posteljo. Dolgo seveda se ni mogla držati po koncu; kajti toliko da je stopila na nogo, pa se ji je zavrtelo v glavi, in omahnila je na bližnjo klop. Vendar je bila jako zadovoljna in srečna, da je mogla prebiti vsaj nekoliko trenutkov izven postelje. Zdal je vsaj od blizu gledala svojega otroka in ga božala po licu. Vsak dan ji je šlo boljše, vsak dan je ostala nekoliko delj časa po koncu in naposled se je pokrepčala toliko, da je mogla po malem tudi hoditi po sobi gor in dol.

(Dalje prihodnjic.)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

viti v svoji sredi najvišjega dostojanstvenika naše stare domovine, prevzvišenega nadškofa ljubljanskega. Zaklical mu je iskreno dobrodošlico.

Nato je Mr. John Pezdirtz v krepkih besedah pozdravil prevzvišenega v imenu takrat rojene slovenske mladine in zakrdil, da je naša slovenska mladina ponosna na svoj narod in na vero svojih staršev.

V imenu društva Najsv. imena mož je pozdravil g. nadškofa Mr. Louis Kraus, Mr. Fr. Trepal pa imenu cerkvenega odbora collinwoodske župnije. Zagotavljala sta, da si bomo obdržali lepe nauke, ki nam jih bo dal visoki gost, globoko v srcu in tudi živeli po njih.

Nato je zapel zbor Ilirija lepo pesem "Zdravica."

Potem je govoril Rev. J. J. Oman o svojih vtisih v domovini. Rekel je, da je pač lahko lju-

biti zemljo in domovino naših očetov, saj je tako krasna. Priporočal je, naj gre naša mladina, če le more, obiskat to našo lepo zemljo Slovenijo in da naj bo mladina ponosna, da je slovenskega rodu, da so potomci onega naroda, ki prihaja iz tako lepega kraja.

Zatem pa je govoril v ognjevitih besedah naš borec za sveto katoliško stvar, Father Jager, ki je rekel, da je prepričan, da so vsi katoliški Slovenci v Ameriki veseli, da imajo med seboj priljubljenega dušnega nadpastirja ljubljanskega in da se nam zdi prav tako, kot bi prišla sama naša domovina med nas. Z njegovim prihodom se bo katoliška zavest med našim narodom v tej deželi še bolj dvignila. "Sicer je še nekaj naših rojakov" je nrmel Father Jager, "ki se štejejo med napredne in prosvitljene, ki mislijo, da so zajemali naprednjaštvo z veliko žlicjo, a niso imeli ob prihodu najbolj odličnega Slovenca iz stare domovine niti ene besede zanj."

V prisrčnih besedah je nato zaklical dobrodošlico nadškofu Rev. Kužnik, ki je priznal, da ga je prva beseda iz ust prevzvišenega gosta namah vsega osvojila.

Nato je "Ilirija" zapela pesem "Čolnčku."

Mr. Frank Drašler je zatem v lepih besedah: pozdravljaj naš knez, pozdravljaj naš oče, — izročil pozdrave ameriških Slovencev prevzvi. vladiki.

V imenu društva sv. Jožefa št. 139 KSKJ je pozdravil g. nadškofa Mr. Lawrence Leskovec, ki je rekel, da nam bo vili prihod visokega gosta novega poguma v boju za načela, kot jih ima to društvo, namreč: vse za vero, dom in narod!

V imenu društva Kat. Borštarnarjev št. 140 je pozdravil vladiko Mr. John Martič in v imenu mladine Mr. Frank Dolenc. Mr. Mike Anžlin, tukaj rojen, je v iskrenih besedah povedal o globokih vtisih, ki jih je dobil, ko je obiskal rojstno hišo njegove matere in očeta v Sloveniji. Ne more pozabiti čustva, ki ga je presunilo, ko je na rodni zemlji svojih staršev zaslišal prvo slovensko besedo.

Zatem je pozdravil prevzvišenega nadškofa Mr. Marian Urbančič v imenu direktorija Slovenskega doma. Ne more si kaj, pravi, da se ne bi ob tem trenutku spomnil na tisoče naših bratov in sester, tam preko jugoslovanske meje, ki niti svojega Boga ne smejo moliti v slovenskem jeziku. Naj vključijo, Prevzvišeni, v svojih molitvah tudi prošnjo do Boga, da bi bili enkrat združeni vsi naši bratje onstran morja v eni državi.

"Ilirija" nato zapoje prelepo koroško "Spet ptice pojo."

Mrs. Margaret Kogovšek pozdravi vladiko v imenu društva sv. Helene in mu k'iče iskreno dobrodošlico. Mrs. Jennie Pustga pozdravi v imenu članic Oltarnega društva in Mrs. Jose-

phine Jevnikar pa v imenu društva Marije Vnebovzete št. 103 JSKJ. V imenu tu rojenih mladih Slovencev pozdravi vladiko Miss Molly Hrastar.

Zatem predstavi občinstvu Msgr. Vitus Hribar Prevzvišenega, kateremu priredi narod živahne in prisrčne ovacije.

Nato pa nagovori narod vladika v obširnem govoru. Besede, ki jih je govoril, so mu prihajale naravnost iz srca in kot bi govorila naša lepa domovina svoj pozdrav iz zelenih livad, žuborečih potočkov, belih cerkvic, visokih planin in strmih skal Triglava, tako je segla očetovska beseda našega visokega gosta v srce vsem navzočim. Iz vsake njegove besede je dihalo globoka ljubezen do rojstne domovine. Kot bi dihnil zefir preko širnega morja od naših zelenih gozdov, so lile iskrene besede našega vladike. "Bog je ustvarjal Slovenijo, ko je bil najbolj dobre volje," je rekel Prevzvišeni, "in gotovo se je Bog prav sladko nasmeljal, ko je Slovenija nastala."

Prijazno je vabil vladika naše mlade Slovence, naj ob prvi priliki pohite v domovino svojih staršev, če morejo videti res nekaj rajsko krasnega na majhnem kosku zemlje. Prevzvišeni je tudi omenil o novi državi Jugoslaviji, češ, postavili smo si hišo, da smo pod svojo streho, kjer nima nihče ukazovati kot pač le oni sami. In če pride večasih do malega prepirčka med prebivalci pod to mogočno streho, bodo to že sami med seboj poravnali, brez kake tuje pomoči ali vmešavanja. Res je majhen naš narod, v primeri z drugimi, je rekel vladika, toda Bog mu je pa dal dar, da se z lahkoto priučijo drugih jezikov. Prosil je navzoče, naj uče svoje otroke slovenskega jezika doma. Naša slovenska zemlja je vredna vse ljubezni in to naj pripovedujemo svojim otrokom, da se pri njih zbudi zanimanje za našo domovino, da jo bodo radi šli pogledat in se diviti nje krasotam.

Msgr. Hribar nato zaključil program z vzklikom, da bo naš prevzvišeni škof gotovo drugi naš Baraga v domovini, kjer naj še dolgo, dolgo let oznanja božjo besedo.

Zbor "Ilirija" je zatem zapel še ljubek "Venček narodnih pesmi," nakar je stopil naš visoki gost med narod v dvorano in se dobrohotno razgovarjal z vsakim in vsakemu prijazno podal roko kot staremu znancu.

Hvaležni smo Vam, Prevzvišeni, za tople besede, posebno še zato, ker vidimo, kako globoko ljubite našo rojstno domovino, ki nam je dala življenje, ki nam je dala pridne roke, dobro slovensko srce in trdno vero naših dedov.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

M. Prislend, predsednica označene Zveze in urednica Zarje (Mrs. Albina Novak).

Nato je imel slavnostni govor nadškof Dr. Rožman pri-

bližno sledeče: Pravkar je bil odkrit spomenik velikemu Slovencu in Američanu, škofu Baragi, katerega moramo po pravici prištevati med največje in najčistejše Slovence. Rojen na Dolenjskem, mehak po duši kakor trta dolenjskih gor, in vstrajen in trd kakor kamen Suhe Krajine. Ljubezen do svojega ljudstva in jezika je ohranil včas časa svejega življenja, bil je v nemških šolah, a ostal Slovenec; znal je vse jezike in odšel v Ameriko, kjer se je žrtvoval za Indijance; pri vsem tem pa ni pozabil na svoje rojake v stari domovini. Hotel je delati kar na dveh krajih, vsled česar je s pisano besedo učil domovini; pri vsem tem je bil pa v novi domovini tudi ves Amerikanec. Ta spomenik bi imel mnogo povedati o škofu Baragi, saj je bil Baraga vzor in ideal duhovnega pastirja in navdušenega Slovenca. Naš nepozabni Baraga ni hrepenel po zlatu in blagostanju v tej deželi, semkaj ga je dovedel najčistejši idealizem. Zapustil je vse svoje drage in se podal v tujnino med misijone, ne za zakladi, ampak za neumrjočimi dušami, da jih dovede do večne sreče. Naj ta kip govori in glasno pridiga vsem ljudstvom v sedanjih dobi dobička in sebičnosti; naj jim bo simbol pravega idealizma in človekoljubja. Te stvari so nam potrebne, saj jih priporoča in uči tudi naša Sv. Cerkev, sv. vera in krščanstvo, zato posnemajmo našega nepozabnega Barago in naj skuša vsak, da mu postane enak! Slava škofu Baragi!"

Pomožni clevelandski škof McFadden je v svojem govoru naglašal, da je zelo vesel, da je narval pri odkritju tega spomenika in prosil Boga, da bi tega našega velikega misijonarja kmalu povzdignil na altar. Zaeno izroča pozdrave vsem navzočim v imenu clevelandškega škofa Schrembsa in izraža svoj ponos na Slovence v Clevelandu, ki so nedavno dobili prvega slovenskega misijonarja.

okrašenem odru pred Baragovo sliko v okvirju, predstavljajoč Rev. Barago, ko je odhajal v Ameriko. To sliko je dal narediti in podarja Baragovi Zvezi ožja sorodnica pokojnega škofa Baraga gospa doktor Sajevečeva v Ljubljani.

Rev. John Plevnik se je v imenu Baragove Zveze za ta dragocen dar lepo zahvalil ljubljanskemu nadškofu in tudi gošpej Dr. Sajevečevi, Zaeno je apeliral, da naj se tudi ameriški Slovenci zavzamejo za postavitev Baragovega spomenika v Ljubljani, čziroma novega Baragovega semenišča, da bo kmalu dozidan; nekaj kamnov k tej stavbi bodo gotovo tudi naši ameriški Slovenci darovali.

K sklepu se zahvali Mr. A. Grdina vsem navzočim za udeležbo na tej slavnosti, na kar je tisočera množica zapela našo slovensko narodno himno "Hej Slovenci!" S tem je bila okrog 5:30 ta velika slavnost zaključena. Zvečer se je pa vršil v Slovenskem Narodnem Domu ljubljanskemu nadškofu v počast slavnostni koncert z 12 točkami ob ogromni udeležbi občinstva.

Kot za zadnjo koncertno točko je nenapovedan nastopil naš Jednotin I. podpredsednik br. John Germ, ki je zapel krasno pesem "Metuljček" in ono, v dna srca segajočo "Srcu"; zato je žel od poslušalcev buren aplavz.

LISTNICA UREDNIŠTVA

O poteku minplega VII. narodnega evharističnega kongresa, ki se je vršil v Clevelandu od 23. do 26. septembra, bomo v prihodnji številki na obširno poročali; za danes prinašamo samo eno večjo sliko iz mestnega stadijona, kjer je bilo zbranih pri polnočnici nad 130,000 vernikov.

Opomba: Vse slike o Baragovi slavnosti nam je dal na razpolago fotograf, Mr. Beros.

Burno pozdravljen je zatem vstal s svojega sedeža na tribuni naš rojak in mestni sodnik Hon. Frank J. Lausche; govoril je v slovensčini ves navdušen in ponosen da je Slovenec. Zaeno je povdarjal, da bo catal Baragov spomenik kot simbol naši mladini za bodočnost. Zaeno je prečital tudi pismo zvoznega senatorja Bulkeleya iz Washingtona, ki se ni mogel udeležiti te slavnosti, pač pa čestita navzočim in jih pozdravlja. Govorila sta tudi bivši župan Ray Miller in naš slovenski čovečnik Kenik. Navzoč je bil tudi naš slovenski državni poslanec Mr. Joseph Ogrin.

Zatem so govorili še: konzul Čkoslovaške, Rumunske, Mr. Marinkovič v imenu clevelandskih Srbov in Mr. Wolfram, v imenu Zveze kulturnih vrto v Clevelandu, katerih je 22. Po predsedatelju tega programa so bili vsi uradniki te Zveze navdušeno predstavljani. 6. oktobra t. l. bo zraven našega Jugoslovanskega kulturnega vrta slovensko otvoren poljski kulturni vrt.

Zatem je govoril o Baragi Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribar.

Nato je govoril Rev. John Plevnik, predsednik Baragove Zveze s povdarcem, da je zanj danes dan veselja, tako tudi za ostale odbornike B. Z., ker so čakali trenotek, da so zavedni Clevelandčani postavili ta spomenik. Če bi Baragove Zveze ne bilo, ne bilo bi tudi tega spomenika, ker je tudi navedeni. Zveza v ta namen delovala, predvsem ima pa Baragova Zveza višji namen, namreč delovati na to, da bi bil naš Barago božji volji enkrat prišet med blažene. Zaeno apelira na navzoče, in na vse častilce Barage, da naj postanejo člani B. Z. in da naj v ta namen molijo.

Zadnji govor je imel ljubljanski nadškof Dr. Rožman. Pri tej priliki je izročil pozdrave očetov lazaristov v Ljubljani, ki delujejo za misijone, tako tudi v imenu uredništva Katoliških misijonov. Zatem je izročil prevzvišeni krasno oljnat sliko v okvirju, predstavljajoč Rev. Barago, ko je odhajal v Ameriko. To sliko je dal narediti in podarja Baragovi Zvezi ožja sorodnica pokojnega škofa Baraga gospa doktor Sajevečeva v Ljubljani.

Rev. John Plevnik se je v imenu Baragove Zveze za ta dragocen dar lepo zahvalil ljubljanskemu nadškofu in tudi gošpej Dr. Sajevečevi, Zaeno je apeliral, da naj se tudi ameriški Slovenci zavzamejo za postavitev Baragovega spomenika v Ljubljani, čziroma novega Baragovega semenišča, da bo kmalu dozidan; nekaj kamnov k tej stavbi bodo gotovo tudi naši ameriški Slovenci darovali.

K sklepu se zahvali Mr. A. Grdina vsem navzočim za udeležbo na tej slavnosti, na kar je tisočera množica zapela našo slovensko narodno himno "Hej Slovenci!" S tem je bila okrog 5:30 ta velika slavnost zaključena. Zvečer se je pa vršil v Slovenskem Narodnem Domu ljubljanskemu nadškofu v počast slavnostni koncert z 12 točkami ob ogromni udeležbi občinstva.

Kot za zadnjo koncertno točko je nenapovedan nastopil naš Jednotin I. podpredsednik br. John Germ, ki je zapel krasno pesem "Metuljček" in ono, v dna srca segajočo "Srcu"; zato je žel od poslušalcev buren aplavz.

LISTNICA UREDNIŠTVA

O poteku minplega VII. narodnega evharističnega kongresa, ki se je vršil v Clevelandu od 23. do 26. septembra, bomo v prihodnji številki na obširno poročali; za danes prinašamo samo eno večjo sliko iz mestnega stadijona, kjer je bilo zbranih pri polnočnici nad 130,000 vernikov.

Opomba: Vse slike o Baragovi slavnosti nam je dal na razpolago fotograf, Mr. Beros.

PUEBLO SCRIBE GOES INTO YARN TO TELL OF ST. JOSEPH'S DOIN'S

Pueblo, Colo.—The reportin' outlaw winks at us as he chaws off a hunk o' terbaccer an' rings the can fer his first excuse in not keepin' his word to keep yo' all in touch with our'n doin's. "Hey!" we waddies exclaims. "Ef yer hankerin' ter have a necktie roun' yer danged, cussin' in' hide o' thet neck, yer better git thet story fer our'n favorite paper." So's Ah lays my six gun on the table an' pulls out a pencil which makes the boys uneasy an' fidgety, figurin' they respects my shootin' ability. "Yuh know," I thunders, "take a look at thet." An' I hands them all slips o' paper which brings the bronc, ridin' peelers to life, shootin' an' hollerin' fer all the drinks on the table ter be brought tuh me. Ah says, "No, boys, this stories got ter be typed," an' the redeye was passed aroun'. After the bottle went the roun's, a waddie sends it crashin' inter the mesquites.

Waal, lookin' inter the horizon, Ah sees Lobo Mountain, an' thinks what a double-crossin' wolf I hev ben not to keep yo' communicated with us. With apologetic plaints, I think I can reconcile the press with red-hot news. We ain't showed yuh nothin' yit, because we were just started in our'n activities this past sunny time o' the year. Yuh hardly know the young buckeroos, they growed like the weeds out hyar. B'ig, burly an' rangy, I calls them. Thuh western air an' a little o' ridin' an' bull doggin' makes em big an' husky. An' kin they play ball now! Yuh said it! Now tuh prove it tuh yuh. Hyar goes...

Our last report to the Our Page was the beginning of our summer sport doings. After numerous practice sessions, we combined a fine team from a group of young members who have played several seasons together. This team was nosed out in the city league in the last week of play by close score games. Although not the leader in the city league, this crop of youngsters drew the large attendance at the horseshoe wars. A fast team with a good pitching staff made this team undoubtedly the class of sandlots. The writer looks forward to a champion, calibered, team next year. Under the capable managementship of Stephen "Smoke" Zivna, the boys were in the money. "Smoke" relates that his team averages 20 years of age. "Smoke" will have an improved team next year due to a number of lodge boys going out of the CCC camps to their once idle jobs: Dutch Hank Mikatich, who starred in his respective camp, an' d'Ham Jesik, who made his camp team. The former starred at first and Jesik is a catcher. I'll wager we hear plenty about the boys next year. The season closed in the Steel City with a three-day elimination tournament, the KSKJ boys getting to the semi-finals, the contest being won by the Walters Brewing Co. Many prizes were donated, with the Joes and Brewers getting the sack.

Note: The Brewers are mostly composed of older heads in the art of baseball, some being lodge members. Zivna's boys will carry the lodge banner for many years ahead. The highlight of the season was a 16-

inning conflict that ended in a tie of 2 to 2 against Walters, called off account of darkness. It was the best played game seen here since discarding of Western League. Ending the season, a picture was taken of the St. Joseph ball club, that ended with an enviable record to shoot at.

An' with thuh winter session facin' us, we hangs up thuh spikes an' tuh punchin' the cows fer a while, waitin' fer our'n openin' fall meetin' that'll start the leaves o' our'n fall session. I ain't got nothin' ter say yit, but as the boys ar' practicin' basketball now an' with this early start, they oughther be plumb good. I don't reckon it's interestin' to go on; tell yuh about the doin's an' things of the future activities in our'n next meetin'. My favorite sayin' is, "Jest set an' wait!" So long!

Nick Mikatich Jr.

BOWLING SPORT ON FOREST CITY JAYS' PROGRAM

Forest City, Pa.—With the coming of cool weather the St. Joseph Boosters are again at work on the tenpins. A team will be organized and entered in the local league as soon as the circuit is formed.

Those wishing to bowl this year are asked to attend the next meeting, or better still to drop in at the alleys some night and watch the rest of the boys who are dropping a few pins in practice.

Francis Sever, who will captain the team th's year, can be contacted almost every night at the alley.

Another thing you can hear a lot of is, "Will you buy a ticket for our card party and dance?" Yes, the boosters will hold it on Oct. 16 and a big crowd is expected, considering how many tickets are being sold by Niggs alone. Boy, what a ticket seller! As this card party and dance will fall on a Wednesday, all the young crowd is expected.

Those of you who will miss supper to get there on time need not worry as there will be a whole case of Hot Pups for you. In case of thirst there will also be enough refreshments to go around, and you can have it for half the standard price.

An invitation is extended to all members who have not been attending meetings all summer for one reason or another. Please make it your business to attend the next regular meeting Sunday, Oct. 13, in Muchitz's Hall at 2 p. m. Let's one and all make it a date.

Scribe.

DANCE

Cleveland, O.—The Women's Catholic Order of Foresters, Court No. 1073, are holding a grand barn dance in the Slovenian Home, Holmes Ave., Saturday, Oct. 26, at 8 p. m.

Music will be furnished by the Ozark Mountain Boys, famous WGAR entertainers, who will also put on a floor show.

St. Joseph's, Brooklyn, to Hold Semi-Annual Meeting

Brooklyn, N. Y.—Members of St. Joseph's Society are reminded that next Saturday, Oct. 5, is our semi-annual meeting night, and all members are hereby requested to attend, as there are several important matters to attend to. Please be on time so that we can finish early.

Our "Martinov večer" dance will be held Saturday, Nov. 9, in the American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn. Make it your business to be there, and bring all your friends.

After the meeting free beer will be served, so please be there on time and don't let the few brother members who get stuck with the meeting every month now get stuck with the beer. Come down and give them a hand at the meeting as well.

Don't forget a new candidate for the next meeting.

Joseph J. Klun, Reporter.

CONGRATULATIONS

Today, Oct. 1, Mr. Frank Opeka, supreme president of the KSKJ, celebrates his 60th birthday.

Our Page joins with Mr. Opeka's many friends in wishing him health, so he can in the future continue with his noble work in the field of fraternalism.

OHIO BOOSTERS POSTPONE MEETING

Cleveland, O.—The meeting of the Ohio KSKJ Booster Club called for Oct. 6 has been postponed to Oct. 20, in order to assure a large turnout.

The same order of business, as announced in last week's issue, will be transacted, with sports the main topic. The meeting will be held in the Glasilo office, 6117 St. Clair Ave.

The regular Our Page deadline is 8 a. m. Friday

Reverend Clergy Attend Baraga Day Program

Among the visitors who participated in the Baraga Day program in Cleveland were the Rev. John Plevnik of Joliet, Ill., supreme spiritual director of the KSKJ and president of the Bishop Baraga Association; Rev. Michael Pirnat, Butte, Mont.; Rev. Albin Gnidovec, Rock Springs, Wyo.; Rev. Math Kebe, Pittsburgh, Pa.; Rev. Edward Gabrenja, O.F.M., Detroit, Mich.; Rev. Odilo Hajnssek, O.F.M., Johnstown, Pa.; Rev. Hugo Bren, O.F.M., Lemont, Ill.; Rev. Matthias Hiti, Joliet, Ill.; Rev. M. J. Butala, Waukegan, Ill.; Rev. Jakob Ponikvar, Ljubljana, Jugoslavia; Rev. Philip Gordon, Centuria, Wis.; Rev. Ludwig Virant, Madison, O.

Cleveland parishes were represented by the Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribar, Rev. John J. Oman, Rev. B. J. Ponikvar, Rev. M. Jager, Rev. M. Sodja, Rev. A. Andrej, Rev. L. Kuznik, Rev. V. Virant, Rev. Louis Baznik, Rev. J. Slapsak, Rev. J. Celesnik, Rev. A. L. Bombach.

BISHOP BARAGA DAY SIDELIGHTS

"We never miss the water till the well goes dry," is another way of saying we appreciate our gifts only when we lose them. A gift to prize most highly is America's hospitality to flags of other lands. His Excellency, Most Rev. Archbishop Rozman, met with tear-filled eyes the sight of Slovenian flags in New York.

Father Oman was first host to Ljubljana's Archbishop, Saturday afternoon St. Vitus' rectory became the episcopal palace.

Carinthia or Koroška, to the north of present Jugoslavia, was formerly, with Carniola and other provinces, a part of Slovenian Austria. Archbishop Rozman, being from Carinthia, appreciated the Carinthian serenade "Gor' žez jezovr" sung by Ivan Zorman's choir under the rectory window at St. Lawrence's in Newburg Friday evening.

Even through a green light, driving and walking in Cleveland requires the training of a football halfback. But Archbishop Rozman was escorted at top speed from St. Lawrence's to St. Vitus' through Cleveland's busiest downtown against an endless succession of helpless red lights.

The most fully represented Slovenian organization at all Baraga Day ceremonies was our own K. S. K. Jednota, with 13 supreme officers present, headed by the Rev. John Plevnik, supreme spiritual director, and Mr. Frank Opeka, supreme president.

The largest floral piece laid at the Baraga memorial was a six-foot wreath of the KSKJ presented by Father John Plevnik and Mr. Opeka.

Glamorous was the glory of the first car in the Baraga Day parade, carrying Archbishop Rozman, Auxiliary Bishop McFadden of Cleveland and Msgr. Hribar of Collinwood, panoplied in full purple.

The next car to attract wide-eyed interest and childish cries of "Oh, lookit the Indian!" was Father Plevnik's official car, bearing the full-blooded Chippewa Indian priest, the Rev. Philip Gordon of Centuria, Wis. It was at Father Plevnik's invitation that Father Gordon participated in the celebration, his black cassock and Roman collar contrasting with his feathered Indian headgear.

Youngsters on the sidewalks greeted the Indian priest with wild "wah-wah wah-wah wah-wahs"; but Father Gordon could have answered them not only in native Chippewa but in fluent German, Italian, Latin or English. He even found appropriate occasions to shout, "Zivijo, Slovenci!"

In Rome he studied philosophy, at Innsbruck theology. Hence his Italian and German. The "Zivijo" part comes from St. Vitus'; Father Ponikvar claims honors of tutar.

Lengthiest space in Cleveland's papers went to greetings and descriptions of Archbishop Gregorij Rozman; the colorfulness of Father Gordon claimed second honors in news value.

In his own words, Father Gordon considers himself the living fruit of Bishop Baraga's mission work. Bishop Baraga's parishioner was Father Gordon's grandfather. What a lesson in Catholic action! What a tree is hidden in the little mustard seed.

The first wreath to be placed at the monument was that of Baraga Court, C. O. F., of St. Vitus' Parish, presented by Father B. J. Ponikvar, spiritual director and founder. Back in 1908 Father Ponikvar suggested "Baraga" for the court's name. "He is not a Saint," were some of the protests. "Yes, but some day he may be," was Father Ponikvar's answer.

Archbishop Rozman's itinerary will be a lengthy visitation of Slovenia in America. His geniality will be a source of

joyful reverence to all who welcome him. We pray his health will continue to permit his enjoyment of his trip to its close, while we profit by his presence and his blessings.

Added to the many KSKJ societies represented in the parade were 13 supreme officers of the KSKJ. Frank Opeka, president; Rev. John Plevnik, spiritual director; Joseph Zalar, secretary; John Germ, Matt Pavlakovich, Joseph Leksan, vice presidents; Dr. M. F. Oman, medical examiner; Mrs. Mary Hochevar, auditor; Rudolph Rudman, Frank Gospodarich, finance officers; Mrs. Agnes Gorishsek, George Panchur, jurors; Ivan Zupan, editor.

The Rev. Fr. Plevnik escorted Archbishop Rozman from New York to Cleveland, as the KSKJ official representative.

The St. Joseph Cadets in their white uniforms stepped lively to the band music, as did the members of St. Helen's Society, garbed in attractive uniforms.

Over 200 societies were represented, practically all of them had their lodge banners flowing in a perfect parade-breeze on that seemingly perfect day of sunshine.

A policeman guarding the platform remarked, "That's what I call real singing," when Ivan Zorman's singers sang the song dedicated to the Adriatic Sea.

Louis Seme's group of children sang well and also received much applause.

Gov. Davey was generous. The parade delayed the program at the Cultural Gardens over an hour, and the governor waited—and remained to the very last of the program.

A squad of 25 motorcycle police escorted the car bearing the Most Rev. Archbishop Rozman and the Rt. Rev. Msgr. V. Hribar to St. Vitus' rectory after the program.

LET US REMEMBER

EDITORIAL

The Yugoslavs of Cleveland last week participated in an event and demonstration that will long be remembered. The manifestation was the Bishop Baraga Day program dedicated to the great pioneer missionary. From the standpoint of color and pageantry it was the biggest affair ever staged by a Yugoslav group in the country.

No parade, no manifestation on the part of a community, however, can do justice in recognition of Bishop Baraga's work, for the Bishop's work is not yet completed. In Michigan, Wisconsin and parts of Minnesota, the efforts of Bishop Baraga in the pioneer field are today still bearing fruit, and will continue to do so for generations.

Status and monuments have been dedicated in the past, and some are now mere fixtures, unnoticed and forgotten. It is hoped the words of the Most Rev. Dr. Gregorij Rozman, who dedicated the monument, will be taken to heart: "Let us pattern our lives after this great man."

ANNOUNCE NUPTIALS

Joliet, Ill.—Mr. and Mrs. Joseph Terlep, 1117 N. Broadway, announce the approaching marriage of their daughter Rose to Jack Semrov, son of Mr. and Mrs. Frank Semrov, 117 Fairview Ave.

The wedding will take place Oct. 9 at the 8 o'clock Mass in St. Joseph's Church.

WEST ALLIS PREPS FOR ACTIVE FALL SEASON

West Allis, Wis.—At the September meeting of the St. Joseph's Society, No. 103, plans were made for an active season. The society endorsed the following activities:

1. Card party, Sunday, Oct. 6, 7 p. m., at the church hall, West Allis. Every member to pay for one ticket whether he attends the party or not. Do come, one and all!

2. Large attendance is requested at the "domaća zabava" of St. Mary's Society Saturday evening, Oct. 5, at Frank Kralj's Hall, West Allis.

3. Deputation to 35th anniversary of St. Joseph's Society, Waukegan, Ill., on Oct. 27. Notify brother secretary, at the latest on Oct. 20, if your intentions are to attend, so transportation can be arranged.

4. Join the bowlers of St. Joseph's. Bowling every Wednesday evening at Young's Alleys, West Allis.

You are requested to participate in all of the above activities.

Tony F. Kozleuchar, Pres.
Louis Sekula, Sec'y.
Jos. Windishman, Treas.

Waukegan Alumni Will Hold Dance Oct. 12

Waukegan, Ill.—Announcement today is being made that the Alumni Association of the Mother of God School, under whose auspices a dance is being given on Saturday, Oct. 12, has been fortunate in securing Dick Ames and his Ambassadors to play for the dancers between the hours of 8:30 to 12:30. Many of you who have heard the Ambassadors will remember their versatile selection of popular numbers and their ability to render individual versions.

Our list of patrons and patronesses is not yet complete at this writing, but will be announced soon.

Hundreds of tickets have already been sold, and there is only a limited amount left. Get yours before they are all gone. This is the first dance of the season held in the school auditorium.

HOLY NAME SOCIETY

Partial Indulgences

1. Three hundred days' indulgence once a day for the devout recitation of the Litany of the Holy Name.

2. Three hundred days' indulgence once a day for visibly wearing the official Holy Name emblem while in any public place, provided they say once a day, "Blessed be the Name of the Lord."

3. Two hundred days' indulgence for hearing Mass at the altar of the Holy Name in a church of the society, on the second Sunday of the month, and praying for the Pope's intentions.

4. One hundred days' indulgence, as often as the members perform any of the following pious works, viz.: a) Giving a charitable admonition to blasphemers, and those who swear thoughtlessly and rashly. b) Being present at Mass and other sacred functions in the church oratory, or at the altar of the society. c) Being present at public or private meetings of the society. d) Taking part in the procession of the Blessed Sacrament when carried to the sick, or on other occasions; or if hindered from taking part in the procession, saying an Our Father and Hail Mary for the sick, when the bell rings. e) Assisting at extraordinary processions of other confraternities authorized by the bishop. f) Assisting at funeral obsequies. g) Visiting the sick and helping them in their needs. h) Giving hospitality, alms, or help to the poor. i) Making peace with their own enemies, or getting others to be reconciled with theirs. k) Saying the Our Father and Hail Mary five times for the souls of deceased members of the society. l) Bringing back sinners to the way of salvation. m) Instructing the ignorant in the divine precepts and in what is necessary for salvation. n) Any other good or charitable work.

John A. Mutz, Pres.
Young Men's Holy Name Society, St. Joseph's Branch, Joliet, Ill.

Better do humble work and keep busy, than be idle and dream of great tasks and never accomplish them.

torium and all indications point to an overwhelming success.

Another meeting of all committees is being called for Wednesday, Oct. 2, at 8. Members are urged to turn in their ticket money as soon as possible to Frances Lesnak, chairman of ticket sale.

Scribe.